

JÖESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-68. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Doc. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III

Kiadótulajdonos:
„JÖESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. APRILIS 2. Vasárnap
VIII. évfolyam, 88. szám.

Páris és Varsó nagy megnyugvással, Berlin és Róma éles felzudulással fogadta Chamberlain beszédét

Német közvetítés a magyar-szlovák viszály ügyében — Mussolini válaszolt Daladiernek — Franco állítólag csatlakozott a Berlin-Róma-Tokio-i egyezményhez
Moszkva és Tokió között valószínűleg lesz a helyzet

Az angol hadsereg mindenre készen áll

A pénteki nap igen jelentős eseményeket hozott. Ezek közül első helyen említhető meg a brit miniszterelnök nyilatkozata, amelyben Chamberlain London és Páris nevében támogatást ígért Lengyelországnak megtámadása esetére. A bejelentésnek már tegnap óriási visszhangja támadt és pedig elsősorban Németországban, amelynek sajtója rendkívül éles hangon támadja az angol miniszterelnököt. Mussolini kalábriai körútja alkalmával újabb beszédet mondott, amelyben ha nem is közvetlenül, de felelt Daladier beszédére. Szavainak bizonyára a megszkott hatása lesz a külföldön. A magyar-szlovák bizottság megegyezett a határkiigazításra vonatkozólag és ez örvendetes esemény, mert lényegesen hozzá fog járulni a középeurópai feszültség enyhítéséhez. Spanyolország kormányja állítólag aláírta az antikomintern paktumot. Ez ha igaz, bizonyossága lesz annak, hogy Franco tábornok fentartás nélkül csatlakozik a totális rendszerű államokhoz és így nem is gondol a demokráta blokkhoz való közeledésre. Ez különben kiderült abból a hívős fogadtatásból is, amelyben Burgos a brit követet részesítette. A külföldi tudósítók szerint ez még kedvezőtlenebb volt, mint amintőben Petain marsall, francia követet részesítették. Végül meg kell említeni azt is, hogy a halászáti szerződést Moszkva és Tokió között még mindig nem kötötték meg és ez igazolása annak, hogy a két állam között változatlanul a legfeszültebb a viszony.

CHAMBERLAIN MINISZTERELNÖK NYILATKOZATA

(LONDON.) (Reuters.) Chamberlain miniszterelnök Greenwood ezredes idevágó kérdésére a következő nyilatkozatot olvasta fel:

A Lengyelországot ért fenyegetésről értesítés nem jött a brit kormányhoz, amit kötelességemnek tartok bejelenteni. A brit kabinet állandóan azt a felfogást támogatja, hogy az ellentéteket tárgyalásokkal kell elintézni. Ezt annál inkább, mert meggyőződése, hogy nincs olyan probléma, amit így eliminálni ne lehetne. Ilyen irányban tanácskozások folynak London és egyes hatalmak között. Ezek alatt a tanácskozások alatt Lengyelország megtámadása esetén a brit kormány kész megadni minden támogatást. Hozzáteszem, hogy a francia kormány részéről is felhatalmazásom van ennek Páris nevében való kijelentésére is.

Egy további kérdésre kijelentette a miniszterelnök, hogy a Lengyelországnak tett biztosíték csak a tárgyalások időtartamára szól és hogy a szovjettal is folynak ilyértelmű megbeszélések. Majd közölte, hogy Halifax lord déli előtt megbeszéléseket folytatott Maisky szovjet megbízottal és hogy Moszkva és London között nincsenek világnézeti különbségek, illetve akadályok.

Végül bejelentette, hogy Beck lengyel külügyminiszter a jövő hét folyamán Londonba jön, amit az alsóház nagy tapsal fogadott. Ezután Cranborne volt külügyi államtitkár emelkedett szószóla és javasolta, hogy a külügyi vitát halasszák hétfőre, mert a jelenlegi hangulat mellett ez ma áthatna. A ház a javaslatot elfogadta. Majd Henderson képviselő a következő kérdést tette fel:

Tett-e Berlin Varsóban lépéseket a békés megvitatás érdekében?

Mussolini nagy beszéde Reggio Calabriában

(REGGIO CALABRIA.) (Stefani.) A Duce kalábriai szemleutja alkalmából Reggio Calabriában az összegyűlt lakosság előtt nagyobb beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondotta:

Tizenhat évig vártatok reám és ezalatt olyan türelmet tanusítottatok, aminőt csak a művelt népek tudnak felmutatni. Aki erre a földre lép, annak látnia kell, hogy ez a nép olyan erős és öntudatos, hogy századokon át meg fogja őrizni hazáját. Itt egészséges elvek szerint élnek, nem úgy, mint más helyeken, ahol a más elvek hangzóttai igazolták abszolút tehetetlenségüket azzal, hogy tanáikkal gyengítették tulajdon hazájukat. Egyre akarok figyelmeztetni benneteket és ez a termékenység. Csak a termékeny népeknek van jövője, amelynek egészséges fiatal-sága van, amely patrónusa lehet az elaggottaknak. Azért jöttem közelekk, hogy lássam, mi történik itt délen? Az előző olasz kormányok Itália keretén belül déli és északi problémákról beszéltek. Én ilyet nem ismerek. Nincs északi olasz és déli olasz, csak olasz van, csak egy ország és egy család. Azokhoz a szavaimhoz, amelyeket Rómában a régi bajtársak előtt elmondtam, nincs hozzátenniva-

Erre Chamberlain azt felelte, hogy nincs tudomása róla. Végül a munkáspárt egy képviselője hangoztatta, hogy a vezetésre jelenleg Chamberlain a legalkalmasabb, mert mindenki tudja róla, hogy a béke embere. Ezzel az ülés véget is ért.

A NYILATKOZAT ÉS A SAJTÓ

(LONDON.) (Reuters.) A brit esti lapok hosszú cikkekben számolnak be a nyilatkozatról, de megjegyzik, hogy Lengyelország megtámadását illetőleg semmi pozitívum nincs. Ugyanakkor Washingtonból közlik, hogy az amerikai közvélemény a nyilatkozatot nagy helyesléssel fogadta, bár megjegyzik, hogy az bizonyos kockázattal jár, de ezt vállalni kellett. Ilyen értelemben írnak a ma reggeli lapok is. Végül Párisból jelentik, hogy a brit miniszterelnök határozott hangon nyilatkozata a francia közvéleményben mély hatást keltett, ami kitűnik a sajtó kommentárjaiból is.

lóm. Mi nem felejtünk és készü-lünk. Évtizedekre gondolunk. Erős szívünk van, mert van fegyverünk. Négy évvel ezelőtt mozgósítottuk a népet és megalapítottuk a gyarmatbirodalmat. Mi el fogjuk érni további célunkat is, mert a nép, a fasiszmus és a hadsereg egyet jelentenek nálunk. Néhány gyenge elméjű az Alpokon túl állandóan azt hangoztatja, hogy eltávolodtunk a népi kormányzattól. Ez nem igaz, mert azt az egységet, ami nálunk van, aligha lehet máshol megtalálni. Mi felvesszük magunkra a háztízszakot és haladunk a magunk útján előre, mindig csak előre.

A Duce beszédét a lakosság óriási lelkesedéssel hallgatta végig.

TITKOS TANÁCSKOZÁSOK

(LONDON.) (Reuters.) A munkaügyi minisztérium kiküldöttei, a munkaadók delegációja és a munkás szakszervezetek megbízottai között titkos tanácskozás folyik, amelyen azt az eshetőséget beszéljük meg, ha háboru törne ki.

MINISZTER-TANÁCS LESZ PÁRISBAN

(PÁRIS.) (Havas.) A francia fővárosban ma minisztertanács lesz, amelyen megvitatják a birodalom területén élő mintegy 4 millió idegen állam-

polgárral szemben elfoglalandó álláspontot arra az esetre, ha háboru törne ki.

KIÉPÍTIK A TRANS-SAHARA VASUTVONALAT

(PÁRIS.) (Reuters.) A francia kormány a vezérkar sürgetésére elhatározta, hogy kiépíteti a Trans-Sahara vasutvonalat, amelyen háboru esetén katonaságot lehet szállítani a déli gyarmatekről északra és esetleg az anyaországba.

VI. GYÖRGY BRIT URALKODÓ SZEMLEUTJA

(LONDON.) (Reuters.) VI. György angol uralkodó tegnap szűk kísérettel Lancashireba utazott, ahol megtekintette Nagybritánia legnagyobb fegyver és hadiszergyárát. Az óriási telepek, amelyet három évvel ezelőtt építettek 10.000 munkása van. A munkatervet úgy építették meg, hogy azokat légitámadás esetén gáz- és bombabiztos föld alatti helyiségekbe lehet sülyeszteni, úgy hogy a munka szakadatlanul tovább folytatható. Tekintettel arra, hogy ez a gyár őrzi Anglia legfélelmetesebb hadititkait. A telepet a detektívek egész raja vette körül, nehogy a király látogatás örve alatt idegenek is bekerülhessenek. Az uralkodót a telep műhelyeiben és földalatti labirintusai-ban Parkin, ezredes, a gyár vezetője és parancsnoka kalauzolta. Egyik nevezetessége a gyárnak az is, hogy ott az egyes munkások elkülönítve dolgoznak és mindegyik csak a maga rész-munkáját ismeri úgy, hogy elárulni semmit sem tudhat. Ezután György király megtekintette a Stickworthéi üzemet, ahol a brit légihaderő hihetetlen gyorsasága és kapacitása hadirepülőgépei készülnek. A rendőrség itt is ugyanazokat az intézkedéseket fogana tositotta.

A „POPOLO DI ROMA” DALADIER BESZÉDÉRŐL

(RÓMA.) (Stefani.) A Ciano grófhöz közelálló „Popolo di Roma” tegnapi vezércikkében a francia miniszterelnök beszédével foglalkozik és a következőket írja:

Daladier miniszterelnöknek sikerült az európai zűrzavart növelni, miért is bizvást elmondható, hogy a feszültség még csak erősödni fog. Ő ugyanis ahelyett, hogy az olasz követelésekre vonatkozólag kitért volna, jogi vitákba bocsátkozott, olyanokba, amelyeknek nincs helyük a mai dőkbén. Azt is hangsúlyozta, hogy csak akkor hajlandó tárgyalni, ha Itália nem követel semmit. Elfelejtette azonban, hogy abban az esetben, ha nincs követelés, nincs is ok a tárgyalásra. Itália mindenesetre tudomásul veszi ezt a „Soha” kiáltást, mint ahogy hallgatta az előzőket is, mert már megszokottá váltak és vár. Vár, mert meggyőződése, hogy Franciaország ezt a kapubezárást is, éppen úgy megbánja, mint ahogy megbánta eddigi „Soha”-it is.

KÖZZÉTETTÉK AZ 1938. DECEMBER 17-I OLASZ JEGYZÉK SZÖVEGÉT

(RÓMA.) (Stefani.) A fasiszta kormány közzétette a Daladier által említett 1938. december 17-i olasz jegyzék szövegét. Ezzel kapcsolatban a Messagero azt írja, hogy

Itália, amikor felmondotta az 1935. évi Mussolini-Laval egyezményt, hivatkozott arra, hogy Páris volt az, amely soha nem tartotta be a szerződést, mert részt vett a szankciós kísérletekben és meg akarta akadályozni az abesszin annexiót, holott 1935-ben szabad kezet biztosított Itáliának Aethiopiában. Ekkor közölte az olasz kormány azt is, hogy a gyarmatbirodalom megalapítása új jogokat ad Itáliának és így új követelésekkel fog fellépni. Páris nagyon jól tudta, hogy ezek a követelések Djiboutira és Szueze vonatkoztak. Ezek után a fasiszta kormányt nem érdeklik a jogi viták, de az sem, hogy Páris nem akarja tisztázni ezt a kérdést, hanem inkább abban a zűrzavarban akar maradni, amelybe négy évvel ezelőtt már belesodródott.

RENKIVÜL ÉLESEN

TÁMADJÁK A NÉMET LAPOK CHAMBERLAIN MINISZTERELNÖKÖT

(BERLIN.) (DNB.) Chamberlain miniszterelnök Lengyelországra vonatkozó alsóházi kijelentésével kapcsolatban a német lapok rendkívül éles hangú támadás-sorozatot intéznek a miniszterelnök ellen. A Völkischer Beobachter a következőket írja:

Chamberlain miniszterelnök rendkívül átlátszó, de ugyanakkor kevésbé idomos taktikát választott most. Először dementálta azokat a híreket, amelyek szerint Berlin ultimátummal fenyegette volna meg Varsót, ugyanakkor azonban szükségessé látta, hogy az alsóházban ismert kijelentését megerősítse. Ezzel tápot adott annak a zűrzavarnak, amely Londont a sokolt hírek miatt hatalmába kerítette. Akiknek szenzáció kellett, azokat Chamberlain miniszterelnök ur most részesítette abban,

Az Angriff szerint Chamberlain ez újabb módszere a brit birodalom szegénye, de egyúttal erőtlenségének is a jele, mert mesterségesen támasztja a zavart, hogy biztosítsa a megrémült rokonszenvének a maga számára.

KANADA NEM HAJLANDÓ

(OTTAVA.) (United Press.) Mackenzie King miniszterelnök kijelentette a parlamentben, hogy

örüllet az a gondolat, hogy Kanadának részt kellene vennie egy európai háborúban idegen népek örendelkezési jogai miatt. Kanada nem kötelezi el magát. A hadüzenet joga itt a parlament és nem egyes politikusoké, akik céljait elérését háborúban keresik.

MÉG EGY NAPOT

(BURGOS.) (Reuter.) A nemzeti főhadiszállás közli, hogy tegnap több száz községet és nagyobb várost foglaltak el Franco tábornok csapatai. A valenciai bevonulás különösen emlékezetes marad, mert talán sehol sem fogadták a nemzetieket olyan önfeladtt lelkesedéssel, mint ott. A nemzetieknek sikerült itt Miaja tábornok és Casado ezredes kivételével, akik repülőgépen ismeretlen helyre távoztak, az összes vezetőket elfogták. A teljes elfoglalás egyébként a hivatalos közlemény szerint még egy napot fog igénybe venni és ezzel a polgárháború befejezést nyer.

A NEMZETIEK BELEPTÉK AZ ANTIKOMINTERN ÁLLAMOK SORÁBA?

(BURGOS.) (Reuter.) Meg nem erősített hírek szerint a nemzeti spanyol kormány aláírta az antikomintern paktumot.

NEGRIN MEXIKÓBA ÉRKEZETT

(TAMPICO.) (United Press.) Negrin volt köztársasági spanyol miniszterelnök, Del Vayo külügyminiszter és miniszterházaik egy yacht fedélzetén megérkeztek a mexikói Tampicoba.

MÉG NEM KÖTÖTTÉK MEG A HALÁSZATI EGYEZMÉNYT

(TOKIO.) (Domei.) A japán külügy hivatal értesítése szerint a Moszkva-Tokio halászáti egyezményt még mindig nem sikerült megkötöni. A tárgyalások azonban tovább folynak.

CHAMBERLAIN BESZÉDE ÉS A LENGYEL KÖZVÉLEMÉNY

(VARSÓ.) (Rador.) Hivatalos lengyel körökben megkapták Chamberlain angol miniszterelnök ismeretes nyilatkozatának hiteles szövegét. Lengyel hivatalos körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak a nyilatkozatnak, mert ez az első hivatalos megnyilatkozás Anglia részéről az egyelőre jogok alapján nyugvó béke biztosítására Nyugat- és Kelet-Európa között. Lengyelország reméli, hogy Angliának ez a magatartása és állásfoglalása az összes európai államok szolidaritását fogja megerősíteni az egyetemes béke megbiztosításának érdekében. Lengyel részről nagy jelentőséget tulajdonítanak az angol miniszterelnök beszédének már azért is, mert a deklaráció Lengyelországot, mint független politikai tényezőt ismerte el és kötelezettséget vállalt arra, hogy védőleg lép fel abban az esetben, ha erőszakot kísérelnének meg vele szemben és Európának ebben a részében békebon-

tó törekvések nyilvánulnának meg. Lengyelországnak nincsen semmi oka arra, hogy változtasson eddigi külpolitikai irányvonalán. Függetlensége erkölcsi, anyagi és katonai erőkon alapszik, jóviszonyt kíván fenntartani az összes szomszéd és a vele barátságos viszonyban álló államokkal. Lengyel politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Beck lengyel külügyminiszter közeli londoni utjának, aki az angol politikai tényezőkkel folytatandó tárgyalásai során letárgyalja a biztonsági rendszabályokon kívül a gyarmat- és a zsidókérdést is.

NÉMET PÉNZALAPOKAT VETTEK ZÁRLAT ALÁ AMERIKÁBAN

(NEWYORK.) (Rador.) Az amerikai pénzügyi hatóságok elrendelték a német birodalmi bank által a newyorki szövetségi banknál letétbe helyezett alapok egy részének zárlat alá való helyezését. Ez az intézkedés a kötelező adó nem fizetése miatt következett be és nincsen ellenséges magatartás jellege Németországgal szemben.

Német közvetítő ajánlat Magyarországnak

(POZSONY.) A Havas jelentése szerint pénteken délután Németország budapesti követe megjelent a magyar külügyminisztériumban és közölte, hogy Szlovákia a maga részéről hajlandó teljesíteni a magyar igényeket abban az esetben, ha Magyarország a Pozsonytól délkeletre fekvő részeket átengedi Szlovákiának. Magyarország hivatalosan még nem válaszolt erre az ajánlatra, de a szlovákok érthető érdeklődéssel várják, hogy Németország közvetítésének mi lesz az eredménye.

PIHEN A FRANCIA PARLAMENT

(PÁRIS.) (Rador.) A francia parlament üléseit május 11-ig elnapolták. „EZ AZ ELJÁRÁS NEM MEHET TOVÁBB!”

(LONDON.) (Rador.) Aberdeenben Hore Belisha külügyminiszter nagy szabású beszédet mondott. Felszólította a lakosságot, hogy önkéntes jelentkezéssel 250.000 ujons csatlakozzék a területiális hadsereghez. A jelenlegi viszonyok között Angliának jól kiképzett hadseregére van szüksége, mondták a hadügyminiszter, mert olyan időket élünk, amelyek emlékeztetnek a nagy világháború éveire. Szükséges, hogy létszámban és megfelelő felszerelésben is megerősítsük a területiális hadsereget, mert parancsoló kényszerűség teszi kötelességünké, hogy hogy béke-hadseregünket háborús hadsereggé erősítsük.

Chamberlain miniszterelnök legutóbbi beszédét méltatva, a hadügyminiszter kijelentette, hogy a kormányfő büszkeséggel szögezhetné le Anglia álláspontját, mert hangjában az angol nép ereje csendült ki, amelyet a támadó felé intézett: „Ez az eljárás és magatartás nem mehet tovább!”

FRANCIAORSZÁG IS MEG VAN ELÉGEDVE

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas jelentése szerint francia politikai körökben rendkívül kedvező benyomást keltett Chamberlain beszéde, amelynek nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert első ízben történik meg, hogy Anglia kötelezettséget vállal Észak-Európában Lengyelország érdekében, a béke fenntartása és biztosításának megszilárdítására. Chamberlain nyilatkozatához és álláspontjához fenntartás nélkül csatlakozik Franciaország egész népe és a francia kormány is. A francia lapok biztosra veszik, hogy Anglia, illetve a miniszterelnök határozott állásfoglalása döntő kihatású lesz a béke sorsára. A francia lapok mindössze azt szeretnék, ha az angol-francia-lengyel biztonsági együttműködés kölcsönös lenne. Ami azt jelenti, hogy a Franciaországot érő esetleges támadás Anglia és Lengyelországnak is kötelességévé tegye a tényleges segítségnyújtást. A három állam között megvalósuló együttműködés, a francia lapok véleménye szerint, kétségtelenül nagymértékben járulhat hozzá az európai béke megszilárdításához, a gazdasági kapcsolatok kimélyüléséhez. A francia lapok bizonyosra veszik, hogy Beck lengyel külügyminiszter londoni tárgyalása után ellátogat Párisba is, ahol Bonnet francia külügyminiszterrel fog fontos tárgyalásokat lefolytatni.

MEGDÖBBENTŐ HATÁS OLASZORSZÁGBAN

(RÓMA.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Chamberlain angol miniszterelnök legutóbbi beszéde megdöbbentő hatást keltett Olaszországban, mert a nyilatkozat két olyan

országot érintett, amelyekkel Olaszországnak a legjobb kapcsolatai vannak. A nyilatkozat következtében Olaszország alaposan fontolóra kezdi venni Németországhoz való kapcsolata várható következményeit. Egyes olasz körökben nem titkolják el azt a véleményét, hogy Berlin súlyos taktikai hibát követett el, amikor a német-lengyel viszályt abban a pillanatban vetette fel, amikor még az európai közvélemény Cseh- és Morvaországának a német birodalomhoz való csatlakozása, illetve a protektorátus kiterjesztése következtében keletkezett kedvezőtlen hangulat benyomása alatt áll.

NEM SIKERÜLT AZ ARABOK SZTRÁJKJA

(JERUZSÁLEM.) (Rador.) Annak ellenére, hogy a palesztinai arabok egyhetes tiltakozó sztrájkot proklamáltak, a sztrájk Palesztina legtöbb részében már a tegnapi napon megszűnt. A sztrájk sikertelensége újabb kilengésekre ragadtatta az arabokat, akik több helyen megtámadták a karhatalmat. Két arabot agyonlőttek, Galileában több, mint 100 személyt tartóztattak le.

ARANYÖZÖN AMERIKÁBA

(NEWYORK.) (Rador.) Az Észak-amerikai Egyesült Államokba tovább tart az arany özönlése. Ennek a hétnek az első napjaiban 175 millió dollár értékű effektív arany érkezett Amerikába és további 63 millió dollár arany közeli megérkezését várják.

MOSZKVA CÍFOL

(MOSZKVA.) (Rador.) Hivatalos szovjet körökben a leghatározottabban megcáfolják azt a hírt, mintha Kína és a szovjet katonai szövetséget kötötték volna.

OLASZORSZÁG EGYELŐRE VÁR

(RÓMA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Daladier francia miniszterelnök ismeretes rádióbeszéde után Olaszország egyelőre a várakozás álláspontjára helyezkedik és sem a Duce, sem pedig a kormány nem fogadatosít végleges és elhatározó intézkedést Franciaország ellen Olaszország területi igényeivel kapcsolatban.

TITKOS RÁDIÓLEADÓ SZLOVÁKIÁBAN

(POZSONY.) (Rador.) A szlovák hatóságok Presovban titkos rádióállomást lepletek le, amelyet állítólag a magyarok állítottak fel és amellyel olyan riasztó híreket adtak le, hogy pánikot keltettek az egész szlovák lakosság körében. A titkos rádió leleplezésével kapcsolatosan 11 személyt tartóztattak le, akiknek többsége zsidó. A szlovák lakosság válaszul a zsidóság magatartására, lerombolta a presovi zsidó zsinagógát.

BARÁTSÁGOS SZERZŐDÉS PORTUGÁLIA ÉS SPANYOL ORSZÁG KÖZÖTT

(LISSZABON.) (Rador.) Csütörtökön este a portugál külügyminisztériumban a nemzeti Spanyolország és Portugália között ünnepélyes keretek között kötötték meg a barátsági és megnevezési szerződést. Az okmányt Portugália részéről Salazar miniszterelnök, Spanyolország nevében pedig Franco Nicolas, spanyol nagykövet, Franco tábornok testvére írta alá.

ÉLELMISZER A MADRIDIAKNAK

(MADRID.) (Rador.) A falangista alakulatok a sokat nélkülözött madridi lakosság részére a legrövidebb időn belül kenyeret és halat bocsátanak eladásra. Csütörtökön 30.000 ingyenes ebédet osztottak szét az éhezők között.

Béke van Madridban

(MADRID.) (Rador.) A város főparancsnoka Madridban és környékén hadiállapotot hirdetett ki. Elrendelte az összes fegyverek beszolgáltatását és megtiltotta a lakosságnak, hogy a rádióban a nemzeti kormányra kedvezőtlen híreket hallgassa. Szigorúan tilos a hamis hírek terjesztése és az olyan hírek közlése, amelyeket előzetesen nem cenzuráltak. Az ipari szabotálást a leghigorubb bünteték, a sztrájk pedig teljes joggal tilos. Madrid egyébként a nemzeti csapatok bevonulása óta a rendes képet mutatja. A fegyverpropaganda eddigi ijesztő zaja teljesen el-

Sepsiszentgyörgyű szenzációja:

Koródy Rózsi tisztviselőnk két revolverlövessel súlyosan megsebesítette dr. Debu Vasile főügyészt, majd agyonlőtte magát

(SF. GHEORGHE.—SEPSISZENTGYÖRGY.) Óriási feltűnést és szenzációt keltő eset tartja izgalomban Sepsiszentgyörgy akosságát. Pénteken délután a városi piactéren véres szerelmi dráma játszódott le, amelynek szereplői közismert személyek. Koródy Rózsi 28 éves magántisztviselőnk már tíz év óta bizalmas barátságban volt dr. Debu Vasilevel, a háromszék megyei törvényszék főügyészevel. A szerelmesek között az utóbbi időben elhidegült a viszony és a főügyész szakított a leánnyal. Koródy Rózsa pénteken a törvényszék előtt megleste dr. Debut és amikor távozott, hozzálépett és felvilágosítást kért tőle, miért hagyta el, miért szakított vele. A fő-

ügyész közölte a leánnyal, hogy részéről lehetetlen további bizalmas viszonyt fenntartania.

A kétségbeesett tisztviselőnk ekkor kizárkájából revolvert rántott elő és mielőtt Debu tettében megakadályozhatta volna, két revolverlövést adott le volt barátjára. Mindkét golyó a főügyész testébe fúródott, komoly sérüléseket okozva. A következő pillanatban Koródy Rózsi maga ellen fordította a fegyvert, öngyilkosságot követett el és holtan esett össze. A súlyosan seült főügyészt gondos ápolás alá vették, majd Brassóból dr. Liviu Câmpianut, a kiváló sebészt hívták telefonon Sepsiszentgyörgyre, hogy a főügyész testéből eltávolítsa a golyókat

ült, az összes hatóságok rendesen működnek, az összes üzletek megkezdtek tevékenységüket és különösen gyümölcsöt és zöldségféléket adtak el nagy mennyiségben. A pénteki napon egyébként megnyiták az összes madridi kávéházak, sörözők, a mai szombati napon pedig az összes mészárszések is megkezdik tevékenységüket.

Miaya Mexikóba megy

(ALGIR.) (Rador.) Miaya tábornok, a köztársasági csapatok madridi parancsnoka az újságírók kérdésére kijelentette, hogy véglegesen Mexikóban telepedik le.

Uj német csatahajó

(BERLIN.) (Rador.) Ma, szombaton Wilhelmshafen kikötőjében bocsátották vízre a második 35.000 tonnás új csatahajót, amelyet Tirpitz admirálisról neveztek el.

2-5 ÉVI BÖRTÖNBÜNTETÉS

(BERLIN.) (Rador.) A Der Deutsche Justiz jelentése szerint a kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindazokat a német állampolgárokat, akik olyan külföldi rádióállomások hírét közlik polgártársaikkal, amelyek sértők a német birodalomra, vagy annak érdekeit esetleg veszélyeztethetik, két évig terjedhető fogházbüntetéssel sújtják abban az esetben, ha ezeket a külföldi rádióhíreket nyilvános gyűléseket ismertetik, vagy közlik, a büntetés 5 évi fogházig terjedhet.

Halálra ítélték a st.-cloudi rémet és egyik bűntársát

(PÁRIS.) (Rador.) A „Joestét!” többször beszámolt a hétszeres rablógyilkossággal vádolt német származású Weidmann versaillesi esküdtszéki tárgyalásáról. A tárgyalás során háborzongató adatok derültek ki. Weidmann, aki rendes körülmények között élő németországi család gyermeke, egészen jelentéktelen összegekért ölte meg áldozatait. Valamennyi tanu terhően vallott az eleinte konokul tagadó vádlottak ellen. A vád- és védbeszéd elhangzása után az esküdtszék bűnösnek mondotta ki többszörös rablógyilkosság büntetésében Weidmann és Million nevű bűntársát és ezen az alapon lefejezésre ítélte őket. A bűnrészességgel vádolt Tricot Colletet felmentette az esküdtszék.

— ISMERETLEN NŐI HOLTTEST A KOLOZSVÁRI MALOMÁROKBAN.

Tegnap délután fél 3 óra tájban a járőrök a Mihai Viteazul-téren a tűzoltó laktanyánál levő hidnál arra lettek figyelmesek, hogy a Malomárok vizében női holttest uszik, majd megakad a hid egyik pillérében. A rendőrség közegei kiemelték a holttestet a vízből. A megrázó jelenetnek nagy tömeg volt szemtanúja. A rendőri bizottság megállapítása szerint a vízbeesett nő 50 év körüli, de mert ruhájának zsebében semmiféle iratoló iratot nem találtak, személyazonosságát eddig még nem tudták megállapítani. Egyik szemtanú állítása szerint az áldozat a Külmonostoron levő hegyalatti uccában lakott, állandó lakása azonban nem volt, a nevét a környéken senki sem tudja, mert a szerencsétlen asszony, csak éjjeli szállásra huzódott meg a Hegyalatti uccában. Valószínűnek látszik, hogy a kopott cipőjű, rongyos ruhájú szerencsétlen nő nyomora miatt öngyilkosságot követett el. Holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

— Dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter beszűntette a kihallgatásokat Bukarestből jelentik: Dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter, átmeneti jelleggel beszűntette a kihallgatásokat. A kisebbségi miniszter a husvéti ünnepek előtt már senkit sem fogad, sem hivatalos sem magánkihallgatáson.

Amerika külön hajót küld Öfelsége II. Károly király részére, ha megtekinteni óhajtja a newyorki világkiállítást

(NEWYORK.) Dimitrie Gusti professzort, a newyorki világkiállítás román pavillonjának kormánybiztosát melege ünnepségen részesítette az amerikai világkiállítás rendező bizottsága, amely diszvacsorát adott a román kormánybiztó, tiszteletére. A vacsorán Grower-Wahlen, a kiállítás elnöke felköszöntőt mondott, mely elismerését és hódolatát fejezte ki II. Károly király Öfelsége, Románia dicsőséges uralkodója iránt, aki behatárolt érdeklődött a newyorki világkiállítás rendezési előkészületei iránt és köszönetét fejezte ki Románia uralkodójának azért az elhatározásáért, hogy Románia ipari és kereskedelmi termékeit, gazdag természeti kincseit bemutatják a newyorki világkiállításon. Közölte Grower-Wahlen elnökzatis, hogy abban az esetben,

ha Románia uralkodója a világkiállítás megtekintését határozná el, úgy Amerika külön hajót küld II. Károly király Öfelsége részére, hogy azon tegye meg az amerikai utat.

Gusti professzor a maga és a román kormány nevében is megköszönte a kiállítás elnökének elismerő szavait, bejelentve egyben azt is, hogy Románia a maga részéről főleg azért határozta el a világkiállításon való részvételét, — II. Károly király Öfelségének ösztönzésére —, hogy alkalma legyen megismerni az amerikai ipari termelés magas színvonalát, teljesítményességének felülmúlhatatlanságát és értékes tapasztalatait, tanulságait felhasználhassa a romániai gazdasági élet javára.

MEGNYILT A

KALAPKIRÁLY

KALAP • ÉS • URIDIVATÜZLETE
CLUJ, PIATA UNIRII No. 5.

Speciális fehérnemű méret után

A NUF vezetői letárgyalták Zigre Miklós miniszterrel a magyarság fontos kérdéseit

(BUCURESTI.) Dr. gróf Bánffy Miklós, a Népközlösség elnöke, a Front igazgatósági tagja, dr. Szász Pál, a Front igazgatósági tagja, dr. Konopi Kálmán, dr. Mikó Imre és gróf Teleki Ádám tanácsstagok Bukarestben látogatást tettek dr. Zigre Mikló, kultuszminiszter-

nél. A több, mint egyórás kihallgatáson előterjesztették és részletesen meg tárgyalták a romániai magyarságnak azokat a nagy horderejű kérdéseit, amelyeknek a megoldása a kultuszminiszter hatáskörébe tartozik.

Cruțescu, Románia új berlini követe bemutatkozó látogatása Hitler kancellárnál

(BERLIN.) Radu Cruțescu, Románia új berlini követe pénteken délután 12 órakor adta át megbízólevelét Hitler kancellárnak. Cruțescu követet a román követéségről a német birodalmi elnök gépkocsija vitte az elnökségi palotába. Itt díszszázad sorakozott fel. A fogadáson résztvett Ribbentrop, német külügyminiszter, Meißner külügyi államtitkár, Dörnberg protokollfőnök és más előkelőségek. Cruțescu követ megköszönte a fogadtatást és a következőket mondotta:

ROMÁNIA KÜVETÉNEK BESZÉDE

— Kancellár ur! Azon a napon, amikor a reámbizott magas tisztséggel felruházva megkezdtem tevékenységemet, legelső kötelességemnek vélem, hogy közöljem excellenciáddal felséges Uralkodón baráti és megbecsülő érzelmeit, valamint a német birodalom boldogsága és haladása iránti legjobb kívánságait. Engedtesse meg, hogy a magam részéről hozzákapcsoljam ehhez azt a reményt, hogy szüntelen tevékenység lehetővé fog nekem adni, hogy híven teljesítsem küldetésemet, amelynek legfontosabb célja a két állam

közötti jelenlegi baráti kapcsolatok minden tekintetben való megerősítése és kimélyítése. Ezeket a kapcsolatokat földrajzi helyzetünk adottságai és elsősorban a közös gazdasági szükségletek határozzák meg és természetes alapjuk a két állam közötti termékeny együttműködés szerencsés eredményeinek megerősítése, amint az a közeljövőben megtörténik. A kölcsönös megismerésben, amely maga után vonja a kölcsönös megbecsülést és bizalmat, minden tartós megegyezés feltétlen alapját remélem, hogy ezen a területen különösen értékes eredményeket érhetünk el.

HITLER KANCELLÁR VÁLASZA

Hitler kancellár a következő beszédben válaszolt:

— Miniszter ur! Örülök, hogy az Ön kezéből átvehetem azt a levelet, amellyel Öfelsége, Románia királya Önt követé és meghatalmazott miniszterre nevezte ki. Nagy elégtétellel értettem meg az Ön szavaiból, hogy az országaink közötti jó kapcsolatok megerősítésében és kimélyítésében látja küldetése legnemesebb

célját. Jogosan emelte Ön ki a Románia és Németország közötti gazdasági érdekek közösségét, amely az országaink közötti termékeny együttműködés kiinduló pontja volt. Ez az együttműködés éppen az utóbbi hetekben a gazdasági megegyezésben széles és tartós alapot kapott s a birodalmi kormányval együtt arra fogok törekedni, hogy ezt a kapcsolatot tovább fejlesszem mind a két áram, mind a béke ügye érdekében. A legnagyobb örömmel fogadom Öfelsége, Románia királyának Németország boldogsága és fejlődése érdekében és én személyilem kapcsolatotban kifejtett szívélyes jó kívánságait. Öszintén a legjobb kívánságokkal válaszolok erre Románia fejlődésére, Öfelsége, a király személyes jólétére és teljes szívélyből mondom Önnek miniszter ur: Isten hozta! A megbízólevelét átadása után Hitler kancellár, szívélyes módon hosszasan elbeszélgetett a román követtel.

Megsemmisítette a törvényszék is a vegrehaftolt árverést

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a kolozsvári törvényszék Matei-Breban tanácsa. 1937. február 10-én az adóhivatal kérésére nyilvános árverésen eladták a Motilor ut 14. számú egyemeletes házat. Az ingatlan özvegy Szabó Gyuláné és a Szabó Katalin volt és azt másfélmillió lejért dr. Giurgiu Teodor ügyvéd vette meg. A volt tulajdonosok azonban az árverést a járásbírósnál megtámadták és kérték annak megsemmisítését, azon a címen, hogy már az árverési hirdetmény ellen felfolyamodást adtak be s az árverést annak letárgyalása előtt tartották meg. Az emeletes ház értéke különben is legalább egymillió lejelt több, mint amennyiért az ügyvéd megvásárolta.

A kolozsvári járásbírósnak helyet adott özvegy Szabó Gyuláné és Szabó Katalin felebbezésének és az árverést megsemmisítette. A határozat ellen az adóhivatal és az új tulajdonos a törvényszékhez jelentett be felfolyamodást. A törvényszék azonban megerősítette a járásbírósnak döntését.

— CONVOCARE. Domnii actionari a Cassei de Pastrare S. A. din Ciachigărbou sunt invitați la a XLVI-a adunare generală ordinară, care se va ține în Gărbou în localul institutului în 23. Aprilie, 1939. la orele 10 a. m. cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul Consiliului de Administrație, al Comitetului de Cenzori și aprobarea bilanțului. 2. Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori pe anul de gestiune 1938. 3. Modificarea art. 19. și 26. a statutelor. 4. Alegerea membrilor în Consiliul de Administrație și Comitetul de cenzori conform art. 19 și 26. modificate, apoi alegerea membrilor supleanți în Comitetul de cenzori. 5. Eventuale propuneri. Contul Bilanț la 31. Decembrie 1938. Activ: Cassa, numerar efectiv 16.875 L. b., Debitori din țară: Debitori beneficiind de legea lichid. datorilor din 7. Aprilie 1934: 640.239 L. 50 b. Immobile 4.447 L. Mobilier 43.100 L. Pierderi 15.629 L., total 720.503 L. 61 b. Pasiv: Capital social 250.000 L. Rezervă legală pentru pierderi din conv. 144.132 L. 51 b. Depuneri vechi din țară pe livrete reduce 171.119 L. 56 b. Creditori din țară 13.556 L. 54 b. Aranjament de reescont (în conv.) 118.711 L. Conturi diverse 22.984 L. total 720.503 L. 61 b. Consiliul de Administrație.

— Nagy István festőművész gyűjteményes kiállítása vasárnap nyílik meg. A kétizben elhalasztott Nagy István képművészeti kiállítása vasárnap délelőtt megnyílik. A gyűjtemény gazdag anyagáról a megnyitáskor Demian Tasay festőművész tart előadást.

— Ülést tartott a kormány legfőbb gazdasági tanácsa. Bukarestből jelentik: A kormány legfőbb gazdasági tanácsa Argetoianu koronatanácsos elnökletével tegnap ülést tartott. Az ülésen Bujoiu nemzetgazdasági miniszter tartott részletes beszámolót az általános gazdasági helyzetről és a legújabb megkötött román-német gazdasági egyezményről.

ABESSZINIAI KALANDOK

IRTA: FORSTER GYÖRGY

(3.)

A hajó orránál újabb hullámhegy zúdult a korlátra s mielőtt Varsay elérhette volna az ajtót, az elesett ember már a hullám sodrában vonszolódtott.

A víztömeg éppen a kajutablak felé sodorta s akkor a hajólámpa sárga fénykörében pillanatra feltűnt az eltorzult arca, füves szeme s a levegő után kapkodó, nyitott szája.

Mario volt, az olasz tanító, aki alig fél perccel előbb hagyta el a társalgó helyiségét.

Varsay egyetlen ugrással elérte a kabinyolós s fészakította az ajtót. Vad szélroham kapta el és a nyíláson át fűdönék és heilő víztömeg zúdult a nyak közé. Mielőtt azonban kiléphetett volna az esőverte, tengerjárta szabad fedélzetre, izmos karok ragadták meg és visszarántva, hecsapták mögötte az ajtót. Varsay szitkozódva fordult hátra.

Az európai másodkormányos és egy malaj matróz állott előtte. Varsay dühösen rájuk támadt:

— Egy utast elsodort a hullám... és maguk itt látjátok a szájakat, ahelyett, hogy segítenének...

A másodkormányos vállat vont:

— Mr. Varsay, mindenki úgy lesz öngyilkos, ahogyan kedve tartja. Ha azonban a csapóajtó nyitva marad, az egész hajó veszedelemben kerülhet.

— De értsek meg, signor Mariot éppen az előbb sodorta el egy hullám...

— Láttam. Azt is láttam, amikor kilépett a fedélzetre. Sajnos, őt már nem tudtuk visszarántani, mint őnt. A megmentésére pedig gondolni sem lehet ilyen időben.

— Merre van a kapitány?...

— Fent van a hidon. A szél azonban elszakította a köteleket s így nem ajánlom, hogy megkísérelje odamenni. Egyébként sem nagy kár az olaszért.

Hogy mondta?

— Tulságosan gyanakvó és kíváncsi volt. A Baaduron nem szeretjük az ilyen utasokat.

A másodkormányos fenyegető arccal nézett szembe Varsayval. Brutális álla és keménymetszésű, keskeny ajka között szentelen vigyorgás torz vonala húzódott.

Alex Varsay egy pillanat alatt átlátta a helyzetet. Az olasz tanító nem a saját akaratából jutott ki a fedélzetre, hanem valószínűleg kihajították. Másszóval: közönséges gyilkosokkal áll szemben az üres és elhagyatott kabinyolós.

Megfordult és lesített az alsó terem-be, ahol a Baadur tucatnyi utasa küzdött a tengeri betegséggel.

II.

Hamarcosan visszavonult a kabinjába, mert úgy érezte, alaposan át kell gondolnia a helyzetet.

Amikor tíz nap előtt Point de Galle-ban jegyet váltott a Baadurra, észbe sem jutott, hogy az olasz, magántulajdonban levő, de egyébként tiszta és masszívnak látszó hajón gyilkossággal alaposan gyanúsítható főpredékkal kerül össze.

Pearson, a kapitány olyan volt, mint az indiai tengerszéken hajózó többi öreg tengerész: marcson, kevészavú, sötéttekintetű, egyébként azonban becsülétesnek látszó ember. Az utazás második napján Varsay má, bizonyosra vette, amit Mario is sejtett, hogy a hajó valamilyen csempészárúval megrakodva halad célja felé. Lehet, hogy az utasokra is főleg csak azért volt szükség, hogy elrejtésük vele az út valódi célját.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Összeállították a kontinentális portyára induló angol válogatottat

(LONDON.) Bár az angol válogatott kontinentális portyája a közép-európai események miatt, kérdésessé vált, az angol szövetség mégis összeállította azt a csapatot, amely májusban csatlak Olaszországban, Jugoszláviában és Bukarestben ad izellitót a mesteri labdarugásból. A csapat a következő: Woodley (Chelsea) — Morris (Wolverhampton), Haggood (Arsenal) — Willingham (Huddersfield), Cullis (Wolverhampton), Mercer (Everton) — Matthews (Stoke City), Hall (Tottenham), Lawton (Everton), Goulden (Westham), Maguire (Wolverhampton).

Közel három és félmillió motorkerékpár szalad a világon. Berlinből jelentik: Statisztikát készítettek az egész világon működő motorkerékpárokról. Kiderült, hogy 1938-ban 3,920.120 motorkerékpár volt üzemben. A legtöbb motorkerékpár Európában szalad: 2,917.945. Ebből Németországban 1,327.188, Franciaországban 530.800, Angliában 462.439, Olaszországban 180.000 működik.

Északi portyára megy az AMTE. Aradról jelentik: Az AMTE labdarugócsapata a nemzeti bajnokság befejezése után északi portyára megy és ennek során összesen 11 mérkőzést fog játszani. Az aradi munkáscsapatnak Svédországban, Norvégiában, Dániában és Németországban vannak leköltött mérkőzései.

Jack Dempsey, az egykori öklívívó világbajnok nyilatkozott a „Paris Soir” című lapnak és ebben megcáfolja a bukaresti sajtónak azt a hírt, amelyet néhány hónappal ezelőtt röptettek világra. A volt világbajnok a bukaresti lapok megállapításával szemben úgy nyilatkozott, hogy származására nézve nem román, hanem anyai ágról indián, apai részről pedig német.

Humis — román állampolgár! Bukarestből jelentik: Humis, a bukaresti Venus görögcsarnok csatára a román állampolgársági lajstromba kérte felvételét. Kérését teljesítették is és így Humis mint román honos jogosan szerepelhet Románia válogatott csapatában. Valószínű, hogy a görög eredetű csatár válogatott játéka a jugoszlávok elleni mérkőzésen sor kerül.

Bombacsapattal megy a Slavia. Bukarestbe. Prágából jelentik: A Slavia csapata a következő összeállításban vesz részt a bukaresti hussvéri labdarugótornán: Boksay — Cerny, Dausik — Bouska, Nojir, Kopeczky — Horak, Vacek, Bican, Bradac, Vytacl.

Erősit a ploestli Tricolor. Ploestből jelentik: A Tricolor CFPV vezetősége előrehaladott tárgyalást folytat Reuterrel, a TMAC és Spielmann, a NAC csatárával. Ha a szerződést sikerül nyelbeidni, úgy a ploestiek nagyon megerősödnek.

3,500.000 lej — Bicanért! Párisból jelentik: A Racing Club vezetősége három és félmillió lejt ígér a prágai Slaviának Bican, a híres csatár átengedéseért. A Slavia még nem döntött, hogy elfogadja-e a kecsesgétért ajánlatot.

NEM JÖN A BUDAFOK! A Victoria tudvalevőleg két kolozsvári mérkőzésre leköltötte a Budafok csapatát. A budafokiak vendéglátókára nem sikerült megszereznie a felsőbb hatóságok engedélyét és így Kolozsvár tervezett hussvéri labdarugótornája elmarad.

KAC—KMSC barátságos mérkőzés Kolozsvár egyetlen labdarugócsapata. A bukaresti labdarugószövetség intézkedése-re a katonai behívások miatt az összes bajnoki mérkőzések elmaradnak. Kolozsvár egyetlen labdarugócsapata vasárnap a KAC—KMSC barátságos mérkőzés lesz. Az érdekesnek ígérkező mérkőzés délelőtti 11 órakor kerül sorra a városi sporttelepen.

Venus—Carpati Román Kupa-mérkőzés lesz Bukarest vasárnapi sporteseménye. A nagybányai csapat Kolozsváron átutaztatban tegnap edzést tartott a városi sporttelepen és szombaton utazott tovább Bukarestbe.

Aranyosgyéresen játszik vasárnap a kolozsvári CFB labdarugócsapata a Sodrony ipar együttesével.

Távíratilag hazarendelték a kanadai világbajnok jégkorongcsapatot legutóbbi londoni veresége miatt.

„A magyar válogatott a legjobb a kontinensen!” Londonból jelentik: Natras, a híres angol játékező, aki legutóbb a magyar-ír mérkőzést vezette Corkban, így nyilatkozott a megfialított magyar válogatott legutóbbi játékaról: „A magyar csapat a legjobb a kontinensen. En már láttam olaszokat, németeket, svájciakat, franciákat, belgákat, hollandokat, de annyit mondhatok, hogy a magyar csapat áll a legközelebb az angol válogatott-hoz valamennyi európai válogatott közül.”

Bocskai—Salgótarján SE nemzeti bajnok mérkőzést vasárnap játsszák le Salgótarjánban.

Szabó Miklós, a kiváló magyar közep-távfutó sikertelen amerikai szereplése után most érkezett haza, Budapestre.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A tegnap hajnali bombahandások óriási izgalmat keltettek a brit fővárosban. A rendőrség, amely az ikek gyanúsítja a merényletek elkövetésével házkutatásokat tartott az ismertebb vidéki ikek lakásaikban. Egyelőre azonban minden eredmény nélkül.

(POZSONY.) Pozsonyból és környékéről eltávoztak 4 kivételével az összes cseh nemzetiségű bírák és bírósági tisztviselők. A szlovák kormány az említett négyet átvette és megerősítette hivatalában.

(BERLIN.) A Heinecker művek egy kísérleti gépe a vadászpilóták kategóriájában 747 kilométeres óránkénti átlag-gal új sebességi világrekordot ért el. Az eddigi rekordot két év előtt Anselmo olasz pilóta állította fel.

(POZSONY.) Egy nyitrai gépkocsit tulajdonos összeütöközött miatt kártérítésre perelte a csehszlovák államot. A bíróság az al az indoklással, hogy a csehszlovák állam megszünt, elnapolta a tárgyalást.

(BREMERHAFEN.) A „Bismarck” csatahajó testvérhajóját a Führer jelenlétében ma fogják vízrebocsátani Wilhelmshafenben.

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár kihallgatáson fogadta Románia új, berlini követét, aki bemutatta megbízólevelét.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök, amint közelállók közlik, nem utazik hétvégi pihenőre, hanem a vasárnapot hivatalában fogja eltölteni.

(PÁRIS.) A párisi repülőtérén két gép start közben összeütöközött. A karambolnak két sebesültje van.

(BUENOS AIRES.) Az argentin kormány a baloldali lapoknak betiltotta, hogy Franco tábornok csapatairól, mint „felkelőkről” írjanak.

(MÜNCHEN.) A bajor főváros közelében féktörés következtében egy tehérgépkocsi összeütöközött egy utasokkal telt autóbusszal. A szerencsétlenségnek 4 halálos és 11 sebesült áldozata van. A két vezető csodálatos véletlen folytán sértetlen maradt.

(HELSINKI.) Kallio elnök kihallgatáson fogadta Hudson brit külkereskedelmiügyi minisztert.

(RANGOON.) A farm-munkások sztrájkja véget ért. A vállalatok kötelezték magukat arra, hogy minden munkásukat visszavesszik.

(STOCKHOLM.) Északsvédországban a hirtelen beállott olvadás óriási méretű áradásokat okozott, amelyek meghaladják a múltévi katasztrófákat is.

(ADDIS ABEBA.) Az aostai herceg Abesszinia alkirálya kairói látogatásáról repülőgépen visszaérkezett az aethiop fővárosba.

(PÁRIS.) Bonnet külügyminiszter és Tarescu párisi román követ aláírták a francia-román kereskedelmi szerződést, (MEMEL.) Berlin és Memel között megindult a közvetlen vasúti forgalom.

(BERLIN.) Rust miniszter a német fővárosban idező portugál bizottság tiszteletére disztribúciót adott.

(BUDAPEST.) Rossoni földművelésügyi miniszter tegnap Bábólára utazott az állami ménes megtekintésére.

(MISKOLC.) A megáradt Sajó eddig 20.000 hold területet öntött el. (IPOLYSÁG.) Az Ipoly is kilépett medréből és elöntötte a drégelyalánki vasúti töltést.

(BUDAPEST.) A felsőház megkezdte a „szédőtréveny” vitáját. Az ülésen megjelentek az összes vallásfelekezetek főpapjai is.

(JERUZSÁLEM.) A terrorcselekmények tovább tartanak. Tegnap Ghazában, ahol kimeneteli tilalom van, egy háztetőről rálőttek a brit járőrre. A karhatalom elfogta a merénylőt és átadta a hadbírósnak.

Újja egészségét

HORIA

bedörzsöléssel.

Golyák tömegtragédiája a tengeren

(BUDAPEST.) A híres magyar olajkutató mérnök, aki tudományos megfigyeléséről többször számolt be, most érkezett meg a keleti hercegkisasszonyok mesés városából: Trapezuntból. A következő nagyon érdekes történetet meséli:

— Egy kis kerülőt csináltam — így kezdi — pár ezer kilométeres vargabetűvel lekerültem Isztambulba, onnan elbumboltam Burgasba, a török-bolgár határvárosba. Itt „hajóztam be” magam az Eudoxia nevű kis háromszáztonnás parti gőzre, amely Burgas és Varna közt bonyolítja le a meglehetősen gyér utas- és áruforgalmat.

— Reggel indultunk, este értünk Varnába. A Fekete-tenger most már — tavasszal — megint nem fekete, hanem pontosan az a szépséges zöld, amilyen a töltőtollban a tinta. Szóval közepén voltunk az utnak, baloldalt az elbűvölő tengerparti lankák látszótak, jobbra a messzeségben a végtelen és nyugalmas szép tenger.

— Tudnivaló, hogy Constanta nem csupán a románok kikötője, hanem a vándorló golyáké is, melyek Magyarországról Egyiptomba, majd Egyiptomból vissza Isztambulba, Constantán és a nagy hegyeket kikerülve, az erdélyi szorosok fölött vándorolják be esztendőre esztendőre rejtelmes nyaralásuk útjait. Amint az Eudoxia szelte a tintazöld tengert, egyszerre csak az említett baloldali elbűvölő tengerparti lankákon fantasztikus jelenséget vettünk észre.

— Valamint Shakespeareban megindulnak a birnami erdők, azon módon a baloldali partokon megindultak a szürkének látszó lankák: az ezer és ezer golya, amelyek éppen pihentek, felke-rekedtek, hogy a Fekete-tenger ivelését átszelve, nekivágjanak Constantának. Soha el nem felejthető, megrázóan szép, álomszerű élmény volt látni a hármas „libasorban” húzó golyákat, amelyek nyílegyenesen és körülbelül hat emelet magasságban repültek a messzi és csak általuk pontosan ismert geográfiai pont: Constanta felé. Mikor a madarak fölbenk értek, váratlanul iszonyatos és háborzongató tömegtragédia történt.

— Valami kis buta golya — a még hátralevő sok-sok száz kilométer ut előtt — azt képzelvén, hogy már szárazföldre landolhat, hirtelen lebukott a hatemeletes magasságból és kétségbeesetten kapkodó szárnyalásával az Eudoxián igyekezett „partot” érni. Egész sereg idősebb, fiatalabb golya vetette magát utána: véreső zúdult a fejünkre, husz-harminc kedves, szép, szülőföldjére visszatérni készülő vándormadár zúzódt szét az Eudoxia két kéményén és ijesztően zizegtek az árbócok közt kifeszített antennák, amelyek kirelhetetlenül lefejezték vagy kettéhasították az utjukba került madarakat.

— Végre akadt öreg, okos golya, amely megint a magasba vezette társait. Hajónk tovább ment. A vén kapitány, a fiatal első tiszt, a lógóhajszu kormányos, a tengeri betegségtől megkínzott utasok, végül jómagam dermedten néztük a matrózok munkáját, amint eltakarították a szörnyű tengeri vérengzés nyomait.

Eddig szót a történet. Milyen szomorú, hogy sem égen, sem földön, sem vizen nincsen békeesség...

Ki lesz az új francia államfő?

Albert Lebrun, a francia köztársaság elnökének megbízatása tudvalevőleg hamarosan lejár. A napokban tartott államtanács határozata értelmében április 5-én ül össze Versaillesben az egyesített kamara és szenátus tagjából álló nemzetgyűlés, hogy további hét esztendő tartalmára új elnököt válasszon Franciaország élére. Az elnökválasztás ügyében az 1875. február 25-iki nemzetgyűlési határozat rendelkezései az irányadók. A III. köztársaság első államfője Adolphe Thiers volt, akit 1871-ben 3 évi időtartamra választottak meg. Thiers azonban 1873-ban lemondott, mert az akkori többségében monarchisztikus érzelmű nemzetgyűlés szembefordult vele. Utóda Machuahn tábornagy lett. Maúhon is erősen monarchisztikus érzelmű volt, úgy, hogy a közvélemény már a királyság helyreállításával számolt. Miután azonban az a kísérlet, hogy Chambord grófot, az akkori trónkövetelőt visszahívják az ország élére, meghiúsult, a nemzetgyűlés szigorú törvényt hozott a monarchia helyreállítását akarók ellen.

Sok valószínűség szól amellett, hogy a mostani elnökválasztás körül nem lesznek viharok. Sőt választási propagandáról sem lesz szó. A külpolitikai helyzet nyugtalanító volta arra készítette, a francia hivatalos körök, hogy továbbra is Lebrun megmaradása mellett döntsének. Ezenkívül az esetleges új elnökkel kapcsolatban rendszer-változást sem akarnak.

Minden látszat ellenére a francia köztársaság elnökének meglehetősen széles körű hatalma van. Csak az ő hozzájárulásával emelkednek törvényerőre azok a tervezetek, amelyeket a kamara és a szenátus megszavaznak. Az elnök ellenőrzi a törvények végrehajtását, kegyelmezési joga van még abban az esetben is, ha különleges törvényintézkednek valamely ügyben. Az elnök rendelkezik Franciaország fegyveres erejével is és ugyanő nevezi ki a polgári és katonai tisztviselőket is. Természetesen a követeket is ő küldi idegen hatalmakhoz. Annak ellenére, hogy minden egyes intézkedését valamely miniszternek ellenjegyeznie kell, joga van ahhoz, hogy a szenátus elnökével való előzetes tanácskozás alapján időelőtti feloszlathassa a kamarát és új választásokat rendelhessen el. Kizárólag csak nemzet-, illetve hazafias ügyekben vonható felelősségre a szenátus különleges bírósága útján. Mindezek a jogok azt igazolják, hogy a francia köztársaság elnöke nagy hatalommal rendelkezik. Ha jogaival élni akar, sok tekintetben befolyásolhatja az államélet menetét. Eppen ezért Franciaországban már szinte tradíciószámba ment, hogy kizárólag olyan egyéniséget ültetnek a köztársasági elnök székébe, aki nem sok vizet zavar. Vagyis nem hatalomvágyó, nem akaratos, meglehetősen engedékeny és inkább csak reprezentál, mint „uralkodik”.

Lebrun, a jelenlegi államfő hosszú ideig vonakodott vállalni újra való jelöltetését. Azt mondotta, hogy 68 esztendő, egész életében sokat dolgozott és most már pihenni akar. Am a miniszterelnök, valamint a kamara és a szenátus elnöke — fontos külső és belső államérdekre való tekintettel — arra igyekeztek bírni, hogy másítsa meg elhatározását. Minden jel amellett szól tehát, hogy április 5-én a Versaillesben összeülő nemzetgyűlés megint Albert Lebrunt, az egyszerű vidéki kisgazda fiát fogja a legmagasabb állami méltóságba ültetni. Ez már csak azért is valószínű, mert Flandin volt miniszterelnök — akinek meglehetősen sulya van egy a kamarában, mint a szenátusban — élénk agitációt fejtett ki abban az irányban, hogy ne hozzanak új személyt az Elysée-palotába. A jelenlegi körülmények között valóban alig akad nálánál alkalmasabb ember a köztársasági elnöki tisztésre. Eduard Herriot, aki többször volt miniszterelnök és jelenleg a kamara elnöke, normálisabb időkben talán elnyerhette volna a nemzetgyűlés szavazatait. Most azonban tulságos tehertételt jelent vele kap-

csolatban az a tény, hogy erős kapcsolatai voltak a népfronthoz. Jeanneney, a szenátus elnöke — akinek ugyancsak roppant tekintélye van — szintén szóba került az elnökjelöltek között. A konzervatívabb és mérsékeltebb pártok őt a legszívesebben látták volna, annál is inkább, mert általános közmegebecsülésnek örvend. De Jeanneney már öreg ember, közel a 80-hoz és a mostani nehéz időkben nem tudná megfelelő eréllyel és szükség esetén harcias készséggel is Franciaország tekintélyét képviselni. A közép és jobboldali pártok Leon Bérard szenátort is jelölni akarták. Ezenkívül Pietri volt haditengerészeti miniszter, és a jelöltek között szerepelt. Mindketten tekintélyes és köztiszteletnek örvendő férfiak. Bérard ugyan tulságosan jobboldalinak számít, de annak idején burgosi misszióját annyi körüljártással és tapintattal hajtott végre, hogy megnövekedett az állása. Bizonyos körök Petain maradt kíváncsiak volna a köztársasági elnöki méltóságba emelni. Igen ám, de Petain is túlhaladta a nyolcvan esztendőt és éppen ezért nem költözhet be az Elysée-palotába. Nagy esélyei voltak még Daladier jelenlegi miniszterelnöknek is. Őt azonban tulságos erélye, határozottsága és akaratossága zárták el attól a lehetőségtől, hogy — legalább jelenleg — a köztársaság feje lehessen. Azután nagyon fontos, hogy a jelenlegi viszonyok között Daladier vezesse a kormányt. A kormány éléről való távozásával esetleg súlyos politikai bizonytalanság tenné ki az országot.

Drákói szigorral letöri az áruzsorát a város vezetősége

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város polgármesteri hivatala — mint megírtuk — a napokban szigorú rendeletet adott ki az áruzsora letörésére. A rendelet nyomtatékosan felhívta a lakosokat, hogy legyenek segítségére a hatóságoknak az áruzsora letörésére irányuló harcban. A fogyasztóközönség saját érdekében vásárlásaiknál ellenőrizze a hatósági árakat és ha a kereskedő indokolatlanul drágábban szolgálja ki, tegyen jelentést a városháza közgazdászati ügyosztályán, ahol minden panaszt jegyzőkönyvre vesznek és a vétke, kérdéskor ellen a kihágási eljárást folytatva teszik.

Az áruzsora letörésére a város tisztviselőiből repülőbizottságok alakultak, amelyek dr. Neda Gheorghe városi tanácsos irányítása mellett végzik munkájukat.

A gyergyóalfalui magyar tanító megrendítő tragédiája

Brassóban a nyílt uccán megörlött, majd az elmeorvógyintézetben felakasztotta magát és meghalt Erős József tanító

(BRASOV-BRASSÓ.) Megrendítő tragédia játszódott le a Barcaság fővárosában Erős József, a Csikmegyében levő Gyergyóalfalu község tanítója Brassóba jött, rokonai meglátogatására. A tanító tegnapi délután a Károly királyról elnevezett uccában sétált, amikor váratlanul artikuláns módon, vérbeforgó szemekkel elkezdett ordítani és céltalanul szaladgált le és fel az ucca járdáján. A járókelők kitértek a fenyegető magatartást tanúsító férfi elől, akitől az első pillanatban azt hittek, hogy ittas és részegségében garázdálkodik. Az izgatottan viselkedő férfi ordítása valósággal megdöbbentette az ucca népet, de még nagyobb volt a megdöbbenés, amikor a következő pillanatban hangosan nevetni kezdett, majd jajveszékelni és sirni. Reszkető testtel, könnybelábadt szemekkel fordult a köréje sereglőkhöz:

— Halljátok, hogy sirnak feleségem és gyermekeim? Halljátok, vagy nem halljátok? Jaj szegény feleségem, jaj szegény gyermekeim.

A jajveszékelés után a szerencsétlen tanító, aki nős, 3 gyermek apja, felesége pedig újabb anyai örömök elé néz, ujjalag cél nélkül elkezdett szaladni. A

Tejeskávét
mindenkinek
és mindennap
Franch és
Kneipp

Mindent összevéve tehát, egészen bizonyos, hogy az április 5-i versaillesi nemzetgyűlés a közepet fogja szem előtt tartani és újra megválasztja Albert Lebrunt, aki tapintatos modorával, nagyszerű politikai érzékével és szerénységével képesítendő országglása során megbizonyította, hogy mégis csak ő a legalkalmasabb ember a francia köztársaság élén. (h. j.)

hogy Erős József öngyilkosságot követett el és meghalt, még a megrendítő tragédiához szokott ápoló személynél is könnyekre fakadt.

Elutasította a királyi helytartóság a városi költségvetés ellen benyújtott felelőzést

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megírtuk, hogy a város új költségvetése ellen három felelőzést nyújtottak be. Az egyik felelőzést a város tisztviselői kara, a másikat a városi tanonciskola igazgatósága, míg a harmadikat az állategészségügyi vezérfelügyelőség nyújtotta be, egyrésztől, mert a költségvetésbe nem vették fel a tisztviselők lakbérpótlékát, másrészt pedig elégtelennek találták az előírt tételeket. A város vezetősége a felelőzéseket felterjesztette a királyi helytartósághoz, amely most foglalkozott az ügygel.

A királyi helytartóság a felelőzéseket nem találta indokoltnak és valamennyit elutasította. Így a városi tisztviselők ebben az évben sem kaphatnak lakbérpótlékot. Az állategészségügyi vezérfelügyelőség és a tanonciskola igazgatósága pedig nem kaphatják meg a kért költségvetéset a város vezetőségétől.

A Prima Ardeleana Általános Biztosító Részvénytársaság 1938. évi mérlege

Az Első Erdélyi Általános Biztosító Rt. múltévi mérlegének számtómegéből a következők szemléltetik legjobban az intézet fejlődését:

Összdíjbevétele az előző évi 81 millió lejelle szemben 87 millió lejre emelkedett. Nagy szó ez a mai üzletlenség és nehéz gazdasági viszonyok mellett. Az intézet életbiztosítási tőkeállománya is már 727 millió lejt tesz ki. Készpénzkészlete az előző évi 57 millió lejről 59 millió lejre emelkedett, ami mobilitásos biztonságának a legjobb bizonyítékát szolgáltatja. Ingatlanait is új telekvételekkel szaporította. Igen mérsékelt felértékelés mellett azokat 67 millió lejelle szerepelteti mérlegében. Mindezeket felül még bő tartalékolást is eszközölt azzal, hogy az előző évbeni, 221 millió lejre rugó tartalékait ez évben 244 millió lejre növelte.

A millió, számoszlopok, a szorgalmas vagyongyűjtésnek eme tanujellei, a legkörültekintőbb üzletvitellel vállanak és beszédes bizonyítékai annak az osztatlan bizalomnak, melyek a Prima Ardeleana a biztosító közönség körében élvez.

— Kirándulást rendez a KMSC. Április 2-án a KMSC kirándulásának utiránya a következő: Bükk, Majláth-kút, Árpád-csúcs, Kismágura. Indulás reggel 8 órakor az Opera elől. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

JÓFORGALMU trafik központban elköltözés miatt átvehető. Cim a kiadóban. (3932)

HÁZBONTÁSBÓL eladó ikerablakok, 2 szárnyasajtó, deszkák, gerendák, cincsatornák, felszerelt fürdőhenger. Str. Vasile Lupu 67. (4160)

GYERMEKKOCSI modern, jókarban lévő, eladó. Str. Minerilor 34. Legutolsó ajtó. (4238)

FEKETE zakó keveset használt magas alakra eladó. Cal. Dorobanților 36. (4240)

EGY új dióháló eladó. Str. Preotul Opriș 6. Dermatával szemben. (4247)

ÓCSKA cserép, csatorna és egy lépcső olcsón eladó. Str. Turcului 7. (4248)

ELADÓ álló kazán, villanymotorok, rézüst, keverőgépek, kőmalom, transzmissziók, üzemi felszerelések. Str. Dragoș Vodă 34. szám, 9-1-ig. (4250)

HALÁLESET miatt sürgősen eladó kőrisfa háló és konyhaberendezés. Str. Aurel Vlaicu 7, ajtó 2. (4252)

HELLIUM rádió 3 plusz 1 lámpás eladó. Str. Caramidarilor 3-a. Érsek Márton. (4251)

FŐZŐKEMENCE nagy sütővel eladó. Str. Pieziș 6. (4254)

EGY zongora és szalagarnitúra eladó. Cim: Cuza Vodă 6, III. ajtó. (4258)

OLCSÓ gombkiállítás D'Or parfümeriában. Piața Unirii 6. (4264)

EGY modern konyhaberendezés 1500 lejért eladó. Cim: Str. V. Goldis 6. Weil. (4269)

ELADÓ ház, 2 szoba, konyha és kétszer egy szoba, konyha vízkagylókkal. Strada Bucovina 14. (4271)

OLCSÓ parcellák Str. Preot. Munteaen 11. (Butorgyár mellett) részletre eladók. Viz. villany, műút, gránitjárdák. (4273)

Tavasza női és férfi kézzel készített cipő olcsón a

„POPULAR“-nál

Reg. Ferdinand 10. UDVARBAN vehet.

MODERN konyhabutorok minden színben kaphatók. Str. Baritiu 10. (4276)

ELADÓ sürgősen Cal. Regele Ferdinand mellett házastelek, három parkettes szoba, konyha, fürdőszobával, 70 méteres gyümölcsöskerttel 550.000 lej. Str. Paris mellett két szobával telek, pince stb. 145.000 lej. Értekezni Kőszeginé, Strada Măcelarilor 8, II. Spádház, vágóhid mellett, délután 3-6-ig, telefon 20-48. (4277)

MÉHCSALÁD kaptárral, erős, eladó. Kezdőnek kezelés, segítség. Str. Donat 34. (4281)

VESZÉK román és külföldi bélyegeket, gyűjteményeket a legmagasabb áron. Cal. Reg. Ferdinand 3, ajtó 10. (4285)

ALKALMI VÉTEL Eladó kisebb kombinált konyhaszekrény, megfelel ruhának is és kétszemélyes ágy, éjjeliszekrény. Cim. Str. Voievodului 2. Bástyával szemben. (4287)

350.000 lej 3x2 szobás ház bent a központban. Kamilli, Str. Brătianu 33. (4288)

480.000 lej Piața M. Viteazul-téren jövedelmező ház, évi jövedelem 60.000 lej. Kamilli, Str. Brătianu 33. (4289)

HA házat veszen, saját érdekében keressen fel, vagyis a legregebben fennálló ingatlanforgalmi irodámat, ahol a legkisebb kertesi családi háztól a legmodernebb bérpalotáig a legnagyobb választékkal rendelkezem. Kamilli ügynőksége, Str. Brătianu 33. (4290)

JÖVEDELMEZŐ bérházak 400.000 lejtől 10 millióig. Elsőrangú villák 300.000 lejtől 2 millióig. Kisebb házastelkek 80 ezer lejtől 1 millióig. Azonkívül építésre alkalmas parcellák a város bármely részében kaphatók. Kamilli ügynőksége, Str. Brătianu 33. (4291)

HUSVÉTI edények orthodox kőser házból eladók. Megtekinthető 12-1-ig Hirschnél, Cal. Marechal Foch 25. (4292)

FIGYELEM! A várostól elrendelt két-fajta szemetesládá, cinezett vasbádógból legolcsóbban kapható Dánielnél, Strada Vlahuta 2. A fővárosi hivattallal szemben. (4296)

FÜSZERÜZLET berendezési tárgyak keményfából készült galéria, stelázi, pult stb. eladó darabonként vagy egytételben, üzlethelyiség is kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 34. (4297)

3 drb. 0.25 HP egyfázisú elektromotor eladó. Fries, Str. Baba Novac 8. (4298)

GYÜMÖLCSFÁK enyediék, Birs oltványok, körtékülönlegességek nálam szereshetők be. Griger műkertészetébe, Cal. Reg. Carol II. 39. (4295)

Szombaton, vasárnap és hétfőn 6 előadás lesz a színházban

Szombat délután 5 órakor:

ANGYALT VETTEM FELESÉGUL

(A nagysikerű zenés vígjáték első olcsó helyáras előadása).

Szombat este 9 órakor:

BUBUS

(Az új Vaszary-Szécsén-Loşonczy siker, az évad legkacagtatóbb zenés vígjátéka.)

Vasárnap délután 3 órakor:

A CSIKÓS

(Borovszky Oszkár vendégszínháza. Olcsó helyárral.)

Vasárnap délután 6 órakor:

BIZÁNC

(Borovszky Oszkár vendégszínháza.)

Vasárnap és hétfő este 9 órakor:

BUBUS

Kedd, szerda fél 9 órakor:

TARTUFFE

(A világirodalom nagy vígjátékainak ciklusában, teljesen új, modern rendezésben és betanulásban.)

ELADÓ 140 holdas birtok Ocna-Mures és Dicioşanmărtin között. Dr. Odestianu Alexandru ügyvéd, Cluj, Str. Regina Maria 48. (4299)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek, vagy 31 holdas birtok egészben Cluj határában. Dr. Alexandru Odestianu ügyvéd Cluj, Str. Regina Maria 48. (4300)

ÜZLETI pult üveges 4 méteres és egy 2 méteres azonnal eladó. Cal. Reg. Ferd. 14, ház mesternél. (T2078)

ELEGÁNS kocsi, butorok, vaságyak eladók. Str. Ady 4. (4302)

ELADÓ sötétkék mély gyermekocsi. Str. Dumbrava Rosie 12. (4309)

GYALULT savanyukáposzta, befőzött paradicsom, ugorka kapható nagyban és kicsinyben belvárosi fűszerüzletben. Str. Ratiu 1. (4310)

PANSIO berendezés részletekben is eladó. Cal. Reg. Ferd. 34, II. 18. d. u. 5-től. (4313)

FORGALMAS trafik eladó. Cim a kiadóba. (4316)

EGY alig használt mély gyermekocsi eladó. Érdeklődni Cal. Traian 9, ház mesternél. (4320)

EGY új dióháló sürgősen eladó. Strada Moldovei 4-a. Grigorescu-negyed. (4323)

ÁLLÁST KERES

500 lejt adok annak, aki engem egy jó házmeisteri álláshoz juttat. Ugyanott zsák szőnyeg előfestés nagyon olcsón. Címeket „Megbízható II” jellegre. (4304)

ÁLLÁST KAPHAT

FÜZZÖVARRÁSHOZ tanulóleányt felveszek. Cal. Reg. Ferdinand 14. (4080)

BEJÁRÓNÓ délelőttre kerestetik. Strada General Mosoiu 8., földszint. (4241)

BETEG mellé jóérzésű, lehetőleg egyedülálló nőt keresek. Ellátást, lakást, szerény fizetést adok, családtagnak tekintem. Cim a kiadóban. (4263)

TANULÓKAT fizetéssel felvesz Hygienia szerezési vállalat. Str. Vlahuta 4. (4274)

ÜGYES tanulóleányt keresek azonnalra. 100.000 camási, Str. Reg. Maria 49. (4283)

ÜGYES kifizetőleányt azonnalra felveszek. Dahlia művirágzalón, Cal. Reg. Ferdinand 5. (4300)

KERESEK bejárónőt félnapra, ki szépen mos és vasal 400 lejért. Somogyi, Str. Masaryk 19. (4321)

TANULÓ leányok és fiúk hölgyfodrászatba felvétetnek, ugyancsak gyakornokok is. Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászat. (4324)

JÓLFŐZŐ mindenek szakácsnőt azonnalra felveszünk (Esetleg bennlakással.) P. M. Viteazul 9. (4322)

KÜLÖNFÉLÉK

LEGJOBB kölnivíz öntözők legolcsóbban D'Or parfümeriában, Piața Unirii 6. (4263)

TIZ lejért adok német órát. Str. Iorga 12, II. emelet 15. (4238)

MASSZIROZÓNÓ gyógymasszirozást vállal, esetleg beteg mellé ajánlkozik. Cim Str. Aurel Vlaicu 7, ajtó 2. (4253)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET tökéletes eredménnyel eszközöl Paragáz osztályunk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” laboratórium, Str. Consiliul Național 3. (Főposta mögött.) (4245)

HÖLGYEK figyelmébe! Ugy a stabil, mint az új vevőközönség szíves tudomására hozom, hogy a nőikalap szalonomat áthelyeztem Cal. Reg. Ferdinand 13. alól Str. Reg. Maria 13. alá, ahol a legújabb divatkalapokat szolid árakban kaphat a hölgyközönség, továbbá festünk és bármilyen anyagból átalakítunk. Ügyes kézi- és kifizetőleány felvétetik Emma kalapzalónba, Str. Reg. Maria 13. (4317)

MENYASSZONYI fátolok, koszorúk állandó kikölcsönzése Dahlia művirágzalónban. Cal. Reg. Ferdinand 5. (4307)

GÉPPEL kötött csinos gyermekruhák megrendelhetők Mercur kötőde, P. Caroli na 5. (4312)

HÁZIASSZONYOK öröme: Paladdin, Petrolglobus szagtalan kéklágu petrolgázfűző. Egyedüli szaküzlet: Aladdin csodálampa-lerakat, Str. Memorandului 13. (4249)

SOLZIPLISSÉ mintáim sima csipőrésszel megérkeztek. Plissészalón, Cal. Reg. Ferdinand 40. (4282)

KIADÓ LAKÁS

LAKÓTÁRSNÓT keres magános urinő. Fűzőszalon, Cal. Reg. Ferdinand 14. (4079)

KIADÓ 3 és 4 szobás összkomfortos lakás május 1-re. Cal. Dorobanților 36. sz. (4239)

KIADÓ májusra elsőemeleten napos oldalon 3 vagy 4 szobás hallos komfortos lakás irodának, vagy orvosi rendelőnek is megfelel. Értekezni háztulajdonosnál, P. Mihai Viteazul 39. (4243)

KIADÓK földszinti üres szobák vízkagylóval. Str. Consiliul Național 3. (Főposta mögött). Megtekinthetők hétköznaponként. (4244)

KIADÓ 2 szoba, konyha, komfortos lakás, külön telken. Str. Budai Deleanu 31. (4255)

UCCAI parkettes szoba fürdőszobával kiadó. Cal. Marechal Foch 44, ajtó 25. (4256)

2 SZOBA, konyha, speiz Calea Motilor 100. szám alatt kiadó május 1-ére. Értekezni lehet ugyanott Püspökinél. (T 2077)

KERTES házban kicsi butorozott szoba vízvezetékekkel kiadó. Str. Brătianu 45. (4257)

EGY szoba, konyha, fürdőszoba, külön két szoba, fürdőszoba kiadó. Str. Andrei Muresan 21., felső kapu. Harry. (4259)

SZOBA, konyha, elő- és fürdőszoba, élés kamra kiadó. Str. Bădescu 13. (4260)

FÖTÉREN udvari, parkettes 3 szobás, konyha, fürdőszoba. Az egyik szoba butorral és állandó jó lakóval, áthelyezés végett átadó. Házbér 2600. Megtekinthető délelőtt 10-től 12-ig. Str. Iuliu Maniu 2., II. 3. (4261)

ELADÓ 2 fehér gyermekágy sodronnyal matraccal. Cal. Regele Ferdinand 32., II. emelet 10. (4262)

KIADÓ 3 szobás komfortos, ujonnan festett kertesi lakás. Str. Văcărescu 16. (4265)

EGY szoba, konyha és egy üzlethelyiség kiadó május 1-ére. Str. Massaryk 44. Érdeklődni Farkas fűszerüzlet, Str. Regina Maria 24. (4266)

EGY szoba, konyha kiadó. Cal. Regele Ferdinand 58., Portás. (4270)

KIADÓ szoba, konyha, speiz május elsejére. Str. Decebal 40. (4272)

KIADÓ szoba, konyha május 1-re. C. Lungă 49. (4275)

BELVÁROSI KERTES HÁZBAN gyermektelen házaspárnak május 1-re kiadó 1 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Esetleg 2 szoba, konyha. Bővebbet: Str. Gen. Dragalina 21. Telefon: 1186. (T2079)

KIADÓ szoba, konyha, speiz napos oldalon. Cal. Traian 49. (4278)

ELEGÁNSAN butorozott, különbejárattal szoba, fürdőszoba használatra kiadó. Farcas, Str. Elisabeta 39. (4279)

KÉT egymásbanyiló szoba fürdőszobával üresen, vagy butorozva kiadó. Cim a kiadóban. (4280)

KÉT szobás, összkomfortos, napos, kert belvárosi, csendes, emeleti villalakás gyermektelen házaspárnak május 1-ére kiadó. Str. Calvin 1-a. (4326)

KÉT szoba, konyha, fürdőszoba május 1-re kiadó. Str. V. Goldis 20-a. (4284)

FÜSZERÜZLET azonnal kiadó. Soseaua Feleac 1. (4325)

KIADÓ azonnal élelmiszerüzlet és egy forgalmas kenyérsátor. Ért.: Str. Reg. Maria 15. Abraham. (4286)

BUTOROZOTT szoba azonnal kiadó. Napokra is. Képek, goblenek, damasztok eladók. Str. Vlaicu 6. 1. (4293)

KÖZPONTBAN különbejárattal butorozott szoba, szoba, konyha és szoba üresen kiadó. Str. Ady 4. (4301)

KIADÓ május 1-re 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, Str. Bucovinei 10. (4303)

KIADÓ szoba, konyha, kerttel. Külön telek. Iris-telep. Ért.: Str. Romulus 11. (4305)

GARZONLAKÁS szoba, előszoba, fürdőszoba azonnal, vagy májusra kiadó. Cal. Reg. Carol 5. (4308)

KIADÓ Str. Fântânele 49. egy szép nagy szoba butorral, vagy anélkül. (4311)

KIADÓ május 1-ére legszebb villanegyedben 3 szoba, konyha, komfortos lakás. Str. Rosetti 16. (4318)

KIADÓ május 1-ére szép nagy parkettes üres szoba. Str. Francisc David 7. (4319)

LAKÁST KERES

KERESEK külön telken belvárosban 3-4 szobás teljes kényelmi lakást, közvetítő díjazzuk. Ajánlatokat „Előre fizetek” jellegre kiadókba kérek. (4267)

IDŐSEBB házaspár keres május 1-re 1 szoba, konyha, speiz, lehetőleg előszobás földszintes lakást. Címeket kiadókba „Belvárostól nem messze” jellegre. (4294)

Színház

Szombat délután 5: **Angyalt vettem feleségül** (Vaszary Gábor és Eisemann Mihály zenés vígjátékának első olcsó helyáras előadása.)

Este 9: **Bubus** (Az új Vaszary-Szécsén-Loşonczy vígjáték, harmadszor.)

Vasárnap délután 3: **A Czikós** (Borovszky Oszkár vendégszínházával. A nagy sikerrel felújított népszimű első olcsó helyáras előadása.)

Délután 6: **Bizánc** (Borovszky Oszkár vendégszínházával. Hatodszor.)

Este 9: **Bubus** (Negyedszer.)

Hétfő fél 9: **Bubus** (Ötödször.)

Kedd fél 9: **Tartuffe** (Molière halhatatlan vígjátéka teljesen új betanulásban. Tartuffe: Kovács György, Dorina: Havady Nagy Ilonka, Orgon: Tóth Elek, Pernelle: Beness Ilona, Elmire: Erényi Böske, Marianne: Faludi Márta, Valère: Nagy István. Damis: Lantos Béla, Cléante: Mészáros Béla, Loyal: Szabados Árpád. Premier bérlet 29. szám.)

Szerda fél 9: **Tartuffe** (Rendes bérlet 29. Irodalmi bérlet 20. szám.)

Csütörtök, péntek, szombat: **Hivatalos színházi szünnapok.**

Mozi

SELECT MOZGÓ: Nápolyi éjszakák. Fősz.: Vivian Romance, Mireille Balin. Tino Rossi világhírű énekes.

ROYAL MOZGÓ: A lázadó hős. Fősz.: Warner Baxter, Freddie Bartholomew és Arleen Whelan. Előtte 2 premier hirdető.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: Nagy kettős sláger. I. Az elátkozott völgy. Fősz.: George Brent és Beverly Roberts. II. Cămpina urnője. Fősz.: Gustav Fröhlich és Dorothea Wieck. III. A legújabb Metro hirdető. Hétfőtől: Az arab éjszakák. Fősz.: Errol Flynn. II. Az angyal Marlene Dietrich-el.

EDISON MOZGÓ: I. Orkán. Dráma. Fősz.: Dorothy Lamour, Jon Hall. II. Scipio, az afrikai hős. Fősz.: Annibale Ninchi és Pilotto Camillo. Jön: Marco Polo.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla műsor: I. Kelet leánya. Fősz.: Anna May Wong, II. Bulu, a fehér tigris. Kalandfilm.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. A négy nővér. Rendezte: Kertész Mihály. Fősz.: Priscilla Lane, Rosemary Lane, Lola Lane és Gale Page.

— Megkerült Trockij elraboltnak hitt unokája. Párisi jelentés szerint néhány nappal ezelőtt hirt adott a „Jóestét!” is arról, hogy Trockij Franciaországban élő 13 éves unokáját ismeretlen tettesek elrabolták. Az esettel kapcsolatban újabb jelentések közlik, hogy a Seva nevű fiút nem gyermekrablók vitték el lakásáról, hanem nagy apja: a Mexikóban élő Trockij utasítására szállították el és most már, utban van Mexikó egyik kikötője felé, hogy nagyapja házában nevelődjék tovább.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Április 2, Vasárnap.
Róm. kat.: Virágvasárnap. Prot.:
Virágvasárnap. Ort.: Palmárium.
Izr.: 13 Nisan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyed évre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTET!

TUDJA MI A PÉNZ...

A fiatal bohém művész, leányké-
resre szánta el magát és elment meg-
kérni a gazdag gyáros egyetlen leányá-
nak a kezét. A papa némi előítéllettel
lehetett a művészet iránt, mert amikor
meghallgatta a vőlejtőt, a következő
kérdést tette fel:

— És mondja, kedves öcsém, tudja
maga mi a pénz?

Az ifjú szívére szorította a kezét s
így válaszolt:

— Hát megkérném különben a ked-
ves leányka kezét?

KINEK FÁJ A FOGA?

Nagy panaszok KISSnek:

— Tudod, kedves barátom, rettenet-
esen fáj a fogam.

— Ha az enyém volna, azonnal ki-
huzatnám — adja a jó tanácsot KISS.

— Igen, ha a tiéd volna, én is ezen
a véleményen volnék, — válaszolja
idegesen Nagy.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Ápri-
lis 1. szombat reggeltől április 8.
szombat reggelig a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli szolgálá-
tot: Lukács, Memorandului-ut; dr.
Olariu, Regina Maria ucca; Minerva,
Regele Ferdinand-ut; dr. Rusu, Cipariu
ucca.

— JÓ ÉS OLCÓ BORT ÉS TAL-
PAT Kozák börtületben kaphat. Cluj,
Piata Mihai Viteazul 15.

Ma nyílt meg

a Str. Cipariu 5. szám alatt a
Parfumeria „Ninon”

— Időjárásjelentés. A bukaresti idő-
járásutató intézet jelentése szerint a
légsúly emelkedik, az ég felhősödése
tovább tart. Nyugati szél mellett a
nyugati részekben nappali felmelegedés
várható. A hegyvidéken és az északi
részekben futó esők, átmeneti havazás.

— Nagy kedvezményekkel lehet Buda-
pestre utazni. A rendkívüli állapotok-
ra való tekintettel az Országos Magyar
Gazdasági Egyesület a budapesti mező
gazdasági kiállítást március 23—27.
napjairól március 29—április 3. nap-
jára halasztotta. Ennek megfelelően a
menetjegyekben váltható kiállítási
igazolványokkal április 3-ig lehet ked-
vezményesen áron Budapestre utazni,
ugyszintén a kedvezményes áru vizum
ig április hó 3-ig Budapesten megvál-
tható utólag. Budapestről március hó
29-től április 13-ig lehet a kedvezmény
nyel visszatérni. A vizumkedvez-
ményt felekezti különbség nélkül,
tehát a zsidók is igénybevehetik az uta-
zási igazolvány érvényességének idő-
határában. A kedvezmények igénybevé-
telével április 13-ig, tehát husvét
utánig lehet Magyarországon tartó-
zkodni. A MÁV. vonalain menet-jövet
50 százalékos a kedvezmény és az ut-
menet is, jövet is megszakitható. Ezen
kívül az igazolvány birtokában három
szor lehet a vidékre is utazni 30 szá-
zalékos kedvezménnyel.

— Angolnyelvű istentisztelet a skót
egyházban. A kolozsvári skót egyház
Str. Regalá 21. szám alatt vasárnap
délután 11 óra 15 perckor angolnyelvű
istentiszteletet tart. Hétfőn este a ren-
des időben folytatása a nyelvtanfolyam-
nak. Kedden délután az 5—6 órai lá-
togatók megjelenését 7 órára kéri. Rev.
Th. J. Coulter.

A romániai magyarság a tökéletes egység szel emében kapcsolódik be a Népközösségbe

Növekedő példát mutat a bányási magyarság

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Romániai
Magyar Népközösség — mint ismeretes
— megkezdte szervező munkáját. A
különböző vidékek vezető társadalmi
tényezői már az első pillanatokban fel-
ismerték a Népközösségnek azt a nagy
szerepét és jelentőségét, amit a romá-
niai magyar nemzettársadalomban be-
 kell töltenie. Eppen ezért nagy öröm-
mel s lelkesedéssel vállalták a szerve-
zés sokszor nehéz, nagy türelmet és
körültekintést igénylő munkáját. A köz-
ponti irodába befutó különböző jelen-
tések arról tanuszkodnak, hogy a ma-
gyarság a legtekélyesebb egység szelle-
mében jelentkezik és kapcsolódik bele
a közösségi munkába.

— A fővárosi Herdan-büffék április
1-én megszüntetik működésüket. Bu-
karestből jelentik: A Herdan malom-
koncern igazgatóságának határozata
alapján a rendkívül népszerű Herdan-
büffék, amelyek majdnem népkonyha
jellegűek voltak, április 1-én beszüntet-
tik működésüket.

Élénk vérkeringés felüti a szervezetet.
A Diana sóborszesz bedörzsölés élénkíti
a vérkeringést, felüti a testet.

— Hivatalosan lefoglalt tárgyak el-
sikkasztásával vádolják a volt rádió-
ügynököket. Tegnap ismét a közismert
Halliarszky Ernő ügye foglalkoztatta
a kolozsvári törvényszék Barbatelu-
Brebán tanácsát. Halliarszkyt, a kolozs-
vári rádióügynök-össjogászt, az ügyész-
ség azzal vádolja, hogy hivatalosan le-
foglalt tárgyakat sikkasztott el. Az
ügyben már eddig is több tárgyalást
tűzött ki a törvényszék, de a tanúk tá-
volmaradása miatt most sem kerülhe-
tett sor ítélethozatalra.

T. Simișcarai Segélyző Egyesület cluji fiókja

Néhaj özvegy Horváth Dezsőné
cluji lakos elhalálozása alkalmá-
val, aki Önöknél B. I. 12.017. sz.
alatt tagként be volt írva, ne-
kem, mint kedvezményezettnek
a halálzási okmányok bemutatá-
sa után azonnal

6000 lei azaz hatezer lei
segélyt fizettek ki.

Nem mulaszthatom el, hogy
ezen előzékeny és gyors elinté-
zésért köszönetemet ne fejezzem
ki és igyekeznék fogok b. egyesü-
letüket megbizhatósága miatt
minél szélesebb körben ismertté
tenni.

Cluj, 1939. március 30.

Teljes tisztelettel:

Özv. EGRI JÁNOSNÉ

— Közgylési meghívó. A „Kolping” Ta-
karék és Hitelszövetkezet 1939. évi ápri-
lis 7-én délelőtt pontosan 9 órakor a szö-
vetkezet helyiségében, Str. Kogălniceanu
7. szám alatt évi rendes közgylést tart,
melyre a tagokat az alapszabályok 37-ik
pontja értelmében azzal hívjuk meg, hogy
ha ezen a tagok határozatképes számban
nem jelennek meg, úgy a folyó év ápri-
lis 16-án, vasárnap délelőtt 9 órakor
ugyanazon helyen újabb közgylést fo-
gunk tartani a napirenden felsorolt tár-
gyakban és a megjelentek számára való
tekintet nélkül jogérvényesen fogunk ha-
tározni. A közgylés tárgysorozata: 1. Az
1938. évi üzleteredményről szóló jelentés
tárgyalása, az évi zárszámadások felülviz-
sgálása és a felmentvény megadása. 2. Az
1938. évi mérleg megállapítása és a tiszta
jóvedelemről való rendelkezés. 3. Igazgató-
sági tagok választása. 4. A kölcsön és be-
tét kamatláb megállapítása. 5. Az 1939. évi
költségvetés jóváhagyása. 6. Az Új kö-
zgylésére delegátus kiküldése. 7. Mesetle-
ges indítványok. Cluj, 1939. március hó 26.
Az igazgatóság.

mében jelentkezik és kapcsolódik bele
a közösségi munkába.

Azokon a vidékeken, ahol már a
megbízások megtörténtek, új belső
magyar élet indult. Világosan látják,
hogy a Népközösségbe szervezendő ro-
mániai magyarság valamennyi életkér-
dése közelebb jut a megoldási lehetősé-
gekhez. Külön e helyen is ki kell
emelnünk a bányási magyarság példa-
mutató szerepét. Az ott élő nemzettest-
véreink vezetői má, az első órákban
magukévé tették azt a szent ügyet s
cselekvésükkel mári, tulhaladták a
munka időbeli elképzeléseit.

— Gépszínésznőt konstruált az ügyes
mérnök. Pápai vendégművészek a
Városi Színházban. Ezekről részletes
tudósítást közöl a „Színházi Magazin”
április elsejei száma. Ignác Rózsa ki-
tűnő darabjáról, az Ezerhold pipacs-ról
képes beszámolót írt Hunyady Sándor.
Ezred Zoltán érdekes cikke mellett kü-
lön tudósítást, számol be a Ferencváros
— Hungária futballderby intimitásairól.
Az eheti kottamelléklet: Fogadj el egy
jó tanácsot tőlem. A lap ára gyermek-
lappal együtt 20 lej.

Matis Mihály kosárfonó

Str. Bariu 1. alól elköltöztött. C. M.
Foch 3. al. Fonott garnitúrák, vessző-
és nádból olesó árban. Javítást is vál-
talok.

— Elhalál fenyegeti a munkakép-
telen vak embert. Kétségbeesetten szo-
moru helyzetben levő férfi topogott be
szerkesztőségünkbe. A szerencsétlen
sorban levő Illés Gábor, aki a Negrea
Voda 12. szám alatt lakik, teljesen vak.
Ezelőtt cukorkaárussal foglalko-
zott, de a télen súlyos betegség tá-
madta meg és hónapokig feküdt a kór-
házban. Most elhagyta a kórházat, de
annyira elgyengült állapotban van,
hogy még a legkönnyebb munkára, a
cukorkaárussal is képtelen s így a
szerencsétlen vak ember a jó emberek
támogatására és nagylelkűségére szo-
rul. Kéri olvasóinkat, legyenek könyö-
rűletek, a teljesen munkaképtelen,
beteg, vak ember iránt és bármily ke-
vés adománnyal mentse meg a legszor-
nyúbb sorsától: az éhenhalástól. Min-
den adományt kiadókivatalunk is szí-
vesen továbbítja a kétségbeesett helyze-
tben levő Illés Gábor részére.

— Gyulafehérváron veszett macska
harapta meg a kolozsvári kereskedőt.
Gyulafehérvárról jelentik: Dolan
Ioan kolozsvári kereskedő bejelentette
a rendőrségen, hogy a Dorobantilor uc-
cában egy kerítésről veszett macska
ugrott rá, mely mély harapást ejtett
arcán. A gyulafehérvári hatóságok meg-
tették a szükséges intézkedéseket a
veszett macska kézrekerítése és kiirtá-
sa érdekében, a kereskedőt pedig az
egészségügyi hatóságok védőoltásokra
beutalták a kolozsvári Pasteur inté-
zetbe.

— Elitették a nemzetgyalázókat.
Szabó István kolozsvári lakos ellen
nemzetgyalázás miatt emelt vádat a
katonai ügyészség. Szabó a vádirat sze-
rint ittas állapotban súlyosan megsér-
tette a román nemzetet. Az ügyben a
katonai törvényszék tegnap tartotta
meg a főtárgyalást, amelyen Barbu ör-
nagy-főügyész a vádlott megbünteté-
sét javasolta. Dr. Moldovan Valer ügy-
véd védőbeszédében az enyhítő körü-
lmények tekintetbevételét kérte. A ka-
tonai törvényszék Szabót 2 hónapi fog-
házra ítélte. — Tegnap tárgyalta a ka-
tonai törvényszék Bondor István és
Zabari András biharmegyei lakosok
ügyét is, akiket szintén nemzetgyalá-
zással vádoltak. A katonai törvényszék
egy-egy hónapi elzárással sújtotta őket.

Hova megyünk, kedves komák,
Hol vannak a jó barátok?

Kovács-féle vendéglőben

Mi most nyílt meg, várunk rátok.

ÓVÁR GEN. GHERESCU SAROK

Jó bor, jó falat, jó hangulat...

Fiókuzetet nyit Kolozsvá- ron a váradi We-go cipőgyár

A jó hírnévnek örövendő nagyváradi
We-go cipőgyár a jövő héten nyitja
meg Kolozsváron fiókuzetét, illetve
gyári lerakatát. A We-go gyár exkluzív
női cipőmodelljei egész Romániában
igen kedveltek. Egyike a legjobb minő-
ségű gyártmányoknak. Igen nagy elő-
nye a We-go cipőnek, hogy nem az úgy-
nevezett sablon áru. A gépek igénybe-
vétele a legszükségesebb méretekre
korlátozott s így a cipők nagyrészt ké-
zimunkával készülnek, ami izlést és
síkkel kölcsönöz az áruknak.

A gyár, amely évek hosszú során át
csak női cipők előállításával foglalko-
zott, az utóbbi időben férfi és gyermek
cipők gyártására is berendezkedett és
az évek óta szerzett gyártási tapasza-
latait ennél az új gyártási ágánál gyű-
mölcsöztette oly módon, hogy tetsze-
tős árut, jóminőségben, aránylag ked-
vező árban tudjon forgalomba hozni.

Most, hogy a gyár saját fiókuzetet
létesített, a vásárló közönségnek még
dusabb választékban lesz alkalma a
neki legjobban tetsző modelleket kivá-
lasztani. A cipőáruháza, amelyet a
Cal. Regele Ferdinand 8. szám alatt, a
volt Sipes harisnyáruztel helyiségében
rendeznek be, április 6. és 8. között
nyitják meg.

Rádió

ÁPRILIS 2. VASÁRNAP

BUCURESTI 7.30: Ritmikus torna, rá-
dió hírek, reggeli hangverseny, háztartási
és orvosi tanácsadók. 9.55: Istentisztelet,
egyházi ének és szentbeszéd. 12. Sibiceanu
zenekar. 13: Időjelzés, időjárásjelentés,
kulturális és sport hírek, vízállásjelentés.
13.35: Román dalok. 14. Hírek. 14.30: Jazz
zene. 15.05: Vidám műsor. 15.20: Előadás.
18: Ghirda tánczenekar. 19: Időszertü
anyag. 19.15: Tandin zenekar. 20: Felolva-
sás. 20.15: Lemezek. 21: Beethoven: Krisz-
tus az olajfák hegyén oratórium. 22.15: Rá-
diózenekar. 22.50: Hírek. 23.05: Lemezek.

BUDAPEST 1. 9: Virágvasárnap (hang-
lemezek). 9.45: Gör. kath. istentisztelet. 11:
Ref. istentisztelet. 12. Egyházi ének, szent
beszéd. 13.30: Előadás. 14.50: Előadás. 15:
Hanglemezek. 16: Mezőgazdasági kiállítás
ról, hangfelvétel. 16.45: Cigányzene. 17.30:
Előadás. 19.10: Katonazene. 19.30: Előadás.
20: Egyházi zene az evangélikus templom-
ból. 20.35: Versék. 20.50: Sporteredmé-
nyek. 21: Két egyfelvonásos. 22: Cigányze-
ne. 23: Táncczene. 23.40: Hírek, német,
olasz, angol és francia nyelveken. 24: Ci-
gányzene. 1.05: Hírek.

— Tűz pusztított a fővárosi Falk-
féle vegyigyárban. Bukarestből jelen-
tik: Tegnap a hajnali órákban hatal-
maz tűz pusztított a Falk-féle vegy-
tisztító gyárban. A lángok megsemmisítet-
tek 5 helyiséget, amelyekben a
tisztításra váró fehér- és ruhaneműket
raktározták be. Az anyagi kár igen
nagy. Az áthatolhatatlan füst miatt a
fővárosi tűzoltók gázmaszkokkal dol-
goztak a tűz eloltásánál.

— A CFR vezérigazgatósága megfe-
lelő intézkedéseket tett a husvétii for-
galom zavartalan lebonyolítására. Bu-
karestből jelentik: A CFR vezérigaz-
gatósága megfelelő előkészületeket tett
a husvétii ünnepekkel kapcsolatosan
megnövekvő személy- és áruforgalom
tökéletes lebonyolítására. A vasúti ve-
zérigazgatóság rendelete értelmében
március 31-től kezdve április 16-ig be-
zárólag az összes személyszállító vona-
tokat megfelelő pótkocsikkal egészítik
ki és szükség esetén másodrészeket is
indítanak. A katonaság szállítására tel-
jesen külön vonatokat iktatnak be a
forgalomba és ily módon elkerülhető
lesz az utasok torlódása s husvétii uta-
zásokkal kapcsolatosan.

Darabokra tépték a tüzer-katona testét a vasúti kerekei

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Borzalmas öngyilkosság játszódott le tegnap a délutáni órákban. Bakos István a közeli Makó községbe való 31-es tüzeresredbeli katonája öngyilkossági szándékkal a Kardos melletti térlagyár előtt a Nagyvárad felé száguldo vonat kerekei alá vetette magát, amelyek valóságban darabokra szaggatták. Az öngyilkosság színhelyére rendőri bizottság szállott ki a kerületi tisztiorvos kíséretében, akiknek az intézkedésére a szerencsétlen katonája holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe és az esetről a térparancsnokságot is értesítették. Az életunt fiatalember levelet nem hagyott hátra, úgy, hogy borzalmas tettének okát eddig homály fedi. A hatóságok az öngyilkosság ügyében tovább folytatják a vizsgálatot.

A mai nappal életbe léptek az új pénzügyi törvények és az új állami költségvetés

(BUCURESTI.) Az új, egységes alapokon felépített állami költségvetés április elsejével életbe lépett. Az egységes elvek és rendszer szerint összeállított költségvetés biztosítja a hadsereg megfelelő felszerelését s lényegesen csökkenti a közigazgatás költségeit. Megkíméli az adófizetőket a teherbíró képességet meghaladó kincstári igényektől és lehetőséget nyújt a nemzetgazdaság megfelelő fejlesztésére. Április elsejével egyidejűleg életbelépett az új pénzügyi törvények, amelyek az új adózási, illetve adókirovetési rendszert vezetik be. Ez az első romániai állami költségvetés, amely egyesíti magában a rendes évi költségvetést, a rendkívülit, a különleges alapokat és az önkormányzattal rendelkező intézmények költségvetését is.

— Kifosztották a gépkocsivezető lakását. Kovács János Motilor-ucca 3. sz. szám alatt lakó gépkocsivezető az éjszaka folyamán megjelent a rendőrkveszturán és bejelentette az ügyeletes rendőrtisztnek, hogy tegnap délután távollétében ismeretlen tettesek betörték a lakásába, ahonnan körülbelül 17.500 lej értékű aranyeműt vittek el. Az ügyben egy a kerületi rendőrség, mint a bűnügyi osztály széleskörű nyomozást vezetett be.

— Letartóztatták a kuruzslókat, kiknek „gyógyszere” több embert megölt. Craiovából jelentik: A rendőrség letartóztatta Florea Dragulescu Gheorghita asszonyt, továbbá Burada Toma férfit és ennek Anita nevű feleségét, akik tíz tokban kuruzslással foglalkoztak. Megalapítást nyert, hogy a „csodadoktorok” különböző „varázsszerekkel” kezelték a betegeket, akik rövidesen meghaltak. A kuruzslók tevékenységének több halálos áldozata volt. Legutóbb Bucuraru Anna asszonyt segítették át tevékenységükkel a másvilágra.

— Szörnyszülöttet szült a fogházban a rabnő. Craiovából jelentik: A craiovai fogházban Ileana Ilie Chiru, aki ott tölti büntetését, a tegnapi napon szörnyszülöttnek adott életet. A szörny szülött teste puhánszerű, szemei homlokának közepén vannak, a szemei fölött pedig a pujskához hasonló bőrtárral. Kezei helyén a medve lábához hasonló mancsok vannak. Orra teljesen hiányzik. A szörnyszülött csak néhány órát élt, azután meghalt. Holttestét a bukaresti egyetem orvostani intézetébe küldték megvizsgálás végett.

— A Balkán-szövetség gazdasági bizottsága május 15-én tartja ülését Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Balkán-szövetség gazdasági bizottságának április 15-re Bucurestibe összehívott ülését a török bizottság kérésére május 15-re halasztották. Eddig az időpontig kidolgozzák azt a munkatervet, amely megvalósíthatja Törökország, Románia, Jugoszlávia és Grögország között a gazdasági kapcsolatot szorosabbá tételét és kibővítését.

Újabb kettős bombamerénylet történt az angol fővárosban

(LONDON.) A mára, szombatra virradó éjszaka során a News Chronicle című lap szerkesztősége közelében egy pontos időre beállított pokolgép felrobbant. A robbanás bedöntötte az egyik ház falának tekintélyes részét. A robbanás következtében előállt légnymomás a News Chronicle szerkesztőségi ablakait is bezúzta. A Scotland Yard riadókészültsége pillanatok alatt a merénylet színhelyén termett, de a tetteseket mindeztideig nem tudták kézrekeríteni.

Néhány perccel később újabb bomba-

merényletet jelentettek a londoni rendőrfőnökségen. Az előkelő Park Lane városrész egyik uccájában, ahol leginkább főnemesek és gazdag bankárok villái vannak, ugyancsak bomba robbant. A rendőrség riadóautói azonnal a helyszínre száguldoztak, de a nyomozás ebben az esetben is eredménytelen maradt. Egyelőre annyit körülbelül megállapítottak, hogy a tettesek valószínűleg ir forradalmárok lehetnek. A rendőrségi karhatalmat a legtöbb veszélyeztetett helyen megerősítették.

Halálra lapította a vasúti katonát a tolató kocsi

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Megrendítő halásos szerencsétlenség történt a kolozsvári vasútállomás pályaudvarán tegnap délután 5 és 6 óra között. A vasúti műhely melletti átjáró hid alatt levő rakodó előtt az egyik tolató kocsi halálraroncsolta Vulpea Constantin, a

6 órakor szolgálati lámpásával a város felé haladt, hogy azt megjavíttassa. A rakodó mellett haladva, hirtelen egy tolatókocsi érte utol és minthogy a vasúti sín és a rakodó fala között alig tenyérnyi szélességű a köz, a végzetes sorsu katonája teste valósággal összelapult, Vulpea szörnyethalt. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a hatóságokat ahonnan Oana komisszár, a vasútállomási rendőrség vezetője, dr. Maior kerületi tisztiorvos és egy CFR felügyelő szállottak ki a tragédia színhelyére a vizsgálat megejtése céljából. A bizottság eddigi megállapítása szerint a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség, mert a baleset az áldozat gondatlanságából történt. Holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe. A tragédiáról a katonai hatóságokat is értesítették.

HASZNÁLT
Elektromotorok
minden nagyságban kaphatók **FRIES**
JÓZSEF, Str. Baba Novac 8.

gorjmegei Calnic községbe való és Kolozsváron, a vasúti ezred 2. századánál szolgáló közkatonát, aki a kolozsvári vasútállomáson váltóúri szolgálatot teljesített. A szerencsétlen sorsu fiatalember délután egyenegyed

Létrejött az egyezség Magyarország és Szlovákia között

Anglia hathatalmi egyezségét akar létrehozni

(PÁRIS.) A Matin Rómából származó értesülése szerint az angol kormány állítólag lépéseket tett az olasz külügyminisztériumban, hogy megbeszéléseket kezdjenek az angol, francia, német, olasz, lengyel és román egyezmény előkészítése érdekében. A megbeszéléseken az összes függő európai és egyéb fontos kérdéseket tárgyalnák. A lap szerint a római angol ügyvivő ebben a kérdésben pénteken kettőszor is tárgyalt Ciano olasz külügyminiszterrel. Ciano azután telefonon nyomban felszólította a Calabriában időző Mussolinit és további utasításokat kért tőle.

MIRŐL TÁRGYAL BECK LONDONBAN?

(PÁRIS.) A francia külügyminisztériumhoz közelálló körök szerint Beck londoni tárgyalása során meg fogják vitatni a helyzetet és valószínűleg már akkor döntenek az angol, francia, lengyel, román, szovjet kölcsönös egyezmény tárgyában. Ennek az egyezménynek az lenne a rendeltetése, hogy az érdekelt államokat bármely irányból jövő támadás ellen egységesen és kölcsönösen megvédelmezze.

JAPÁN CSAPATOK FRANCIA SZIGETET SZÁLLTAK MEG

(PÁRIS.) A Csendes-óceán déli részén levő francia tulajdonú képező szigetekhez közel, a Bratlei nevű viselő lakatlan szigetre japán haditengerészek szálltak ki és azt birtokukba vették. A hír nagy felzúdulást keltett francia politikai körökben és az ügygel a mai rendkívüli minisztertanács is sürgősen foglalkozni fog.

A francia kormány egyébként foglalkozik azzal a kérdéssel is, hogy a bukaresti követséget nagykövetségi rangra emelje. Köztudomású ugyanis, hogy a

párisi román követség még tavaly decemberben már nagykövetség lett.

EGYEZSÉG SZLOVÁKOK ÉS MAGYAROK KÖZÖTT

(BUDAPEST.) (Rador.) A szlovák-magyar vegyes bizottság tegnap délutáni tárgyalása alkalmával megegyezett a határ meghúzására vonatkozólag. A szlovák bizottság tárgyalási alapként fogadta el a magyar javaslatokat. Ennek értelmében tegnap délután a katonai bizottság nagy vonalakban kijelölte a határt, amely szerint Magyarország területe 1750 négyzetkilométerrel bővült. Ezután a vegyes bizottság elhatározta, hogy hétfőn pontosan kijelöli a határt.

— Tudományos akadémiát létesítenek Finnországban. Helsinkii jelentés szerint a finn kormány elhatározta, hogy tudományos akadémiát létesít. Eddig ugyanis Finnországban hasonló intézmény nem volt. A cári rezsim alatt az oroszok mindenféle kulturális fejlődést elfojtani igyekeztek. Egy-egy kiváló finn tudóst a szentpétervári császári orosz akadémia felvett ugyan tagjai sorába, de ezek azonban vajmikevetestehettek a finnek nemzeti kultúrájának fejlesztése érdekében. A kormány elhatározása most hatalmas lépéssel fogja elősegíteni a tudomány, az irodalom és a művészet tovább fejlődésének lehetőségeit. Egyelőre nem akarnak nagyobb kereteket az akadémia részére és különleges palotát sem építenek, mert anyagiak akadályozzák az ilyen terv valóra váltását. Erősen szelektálni is akarnak, nehogy oda nem való, érdemtelen egyének kerüljenek az első akadémikusok sorába. Egyelőre hat tagja lesz a finn akadémiának. A helyzethez és az adottságokhoz alkalmazkodva később növelni fogják a tagok létszámát.

— A király Öfelsége szentesítette az elemi és középiskolák tanárainak kinevezéséről és áthelyezéséről szóló törvényrendeletet. Bukarestből jelentik: II. Károly király Öfelsége tegnap aláírta azt a törvényrendeletet amely a középiskolai tanárok áthelyezéséről és kinevezéséről intézkedik. A törvényrendelettel kapcsolatosan a fővárosi lapok kimutatást közölnek a romániai elemi és középiskolákban megüresedett tanári és tanítói állásokról, amelyeket új kinevezésekkel fognak betölteni.

— Revolverével megölte Szerelmét a kikoszorózott kőrő. Bukarestből jelentik: Gergely József 26 éves szabó halálosan beleszeretett Alleanu Ileana Izvor-ucca 76. szám alatt lakó fővárosi leányba, akinek szülei azonban visszaütötték a fiatalember házassági ajánlatát. A szülők látva Gergely elkecseregését, fokozott elővigyázatossággal őrizték 18 éves leányukat. Tegnap Sf. Voievozi-uccában lévő református iskola épületében a kikoszorózott fiatalember megpillantotta Szerelmét, akit több revolverlövessel megölt. A gyilkost rémes tette után a rendőrség letartóztatta és megkezdte kihallgatását.

— Egységes terv alapján rendszerszítik az egészségügyi szolgálatot. Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztériumban gyűlést tartott az általános egészségügyi bizottság, amely elhatározta, hogy az összes hatóságok gyógyszer és egészségügyi felszerelési szükségleteinek beszerzésére egyetlen hivatalt létesít. Külön bizottság fogja egységes tervek szerint irányítani a betegek kórházi ellátását és gyógykezelését, valamint a betegségyógyászati pénztárakhoz tartozók egészségügyi szolgálatának ellátását is.

— A német cégek április 15-től kezdve lejben számlázzák a Romániának szállított árut. A németországi cégek és a német külkereskedelmi Szervezetek értesítették a romániai export társaságokat, hogy április 15-től kezdve a Romániának szállítandó árucikket lejben fogják számlázni. A német cégek a tegnapi napon az export búzáat vagonként 500 lejfel drágábban vásárolták, mint ahogy a lej árfolyama a márkához viszonylik.

— Meghalt Teodorescu Sion, a kiváló festőművész. Bucurestiből jelentik: A fővárosban tegnap meghalt Teodorescu Sion, a kiváló román festőművész, aki különösen a román népeletről vett képeivel és figurális alkotásaival aratott nagy sikereket.

— Rovotmultu volt vasúti altiszt és cselédleány—szeretője ölték meg a fővárosi gyógyszerésznőt. Bucurestiből jelentik: Két napi megfeszített nyomozás után a fővárosi rendőrség kétségtelenül megállapította Gheorghetta Bibi ceacu Tampean gyógyszerésznő gyilkosságának személyazonosságát. A gyógyszerésznőt — mint megirtuk — a Bulevardul Ferdinand 47. szám alatt lévő lakásán vadállati kegyetlenséggel meggyilkolták, fejét kalapácsütésekkel szilánkokká törték és azután az egész lakást kifosztották. A rendőrség megállapítása szerint a gyilkosságot Olga Tecacincu Sorocai származású cselédleány és Ion Huseanu volt vasúti altiszt követte el, akit különböző szabálytalanságokért már korábban elbocsátottak a CFR szolgálatából. A volt vasútas különböző bűndelekményekért a Tg. Ocna-i börtön lakója is volt, legutóbb pedig Olga Tecacincu nevű szeretőjével együtt Bukarestbe jött, ahol a leány a meggyilkolt gyógyszerésznőnél kapott alkalmazást. A pontos személyleírás alapján a rendőrség biztosra veszi, hogy az elvetemült gyilkosokat rövidesen elfogja.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE IMPRIMAT

Irta: HALASZ JÓZSEF

Clemenceau, 1917. őszén.

2.

És éppen, mert ennnyire nélkülözhetetlen életszükséglet lett a petróleum, illetve a belőle nyerhető benzin, tömerek tragédia, a rémségek és a borzalmak elképzelhetetlen sokasága tapadt a birtoklásához. Antoine Ziska, a cseh származású francia író „Petróleum” c. könyve valószínűs remény. Sőt háborzongatóból annál, mert minden sora, minden szava megcáfolhatatlan igazság. Háborúk és forradalmak zúgtak és zajlottak azért, mert különböző érdekcsoportok életre-halálramenő harcot vívtak a petróleum-telepek birtoklásáért. Elszoruló szívvel olvassuk, hogy milyen szerepe volt a petróleum körül kivirágzó szörnyűségek előidézésében Jon D. Rockefellernek, az amerikai Standard Oil koronázatlan királyának. És nem kevésbé súlyos szerepet játszott e tekintetben Henry Deiterding, az egykori holland gyarmati kishivatalnok, valamint munkatársai: Calust Sarkis Gulbenkian, a menekült örmény emigráns, azután Marcus Samuel, a Shell petróleum-vállalat vezére, aki szegény zsidófiúból lord Bearstedé és később London főpolgármestévé küzdötte fel magát. Azután nem szabad megelégedezni sir Bazil Zaharoffról, a leggonoszabb és legtitokzatosabb emberek egyikéről sem, aki mint hadiszerszállító szövetséget kötött a petróleumosokkal. Ezek és hozzájuk hasonló kisebb-nagyobb lelkiismeretlen cimboráik, valami titokzatos ösztön sugallatára hallgatva, még jóval a repülőgépek és autók kora előtt felismerték a petróleum korszakfordító jelentőségét. Arra törekedtek tehát, hogy mennél több petróleum-medencére tegyék rá a kezüket. Az utolsó 30 esztendő forradalmi és ellenforradalmi, háborúi és polgárháborúi jórészt azért tomboltak, mert az egyik, vagy másik petróleumérdekeltség jónak látta birtokán belül levő konkurrensinek borsot törni az orra alá.

4.

Nem véletlen, hogy a tengelyhatalmak előretörése ellenére az egyformán érdekelt amerikai Egyesült Államok és Nagybritánia éppen csak a közelmúltban tudtak a közös veszedelem ellenében egyezségeket kötni. A petróleum állta az útját annak, hogy már jóval előbb kezét fogjanak és közös erővel vegyék fel a küzdelmet a közös ellenség ellen. Tudni kell ugyanis, hogy közvetlenül a világháborúig az angol világhatalmi csoportnak ugyszólván alig volt valami petróleumtermelési lehetősége. A brit imperializmus legjózanabb üzleti vállalkozása az irán (Perzsia) és az iráki (Mezopotámia) petróleumterületek megszerzése volt. Addig ugy volt, hogy az angol csoport a világtermelésnek mindössze 1.9 százalékát szolgáltatta. Ezzel szemben az Egyesült Államok 71.3 százaléka fölött rendelkezett. Nem csoda, hogy a kullisszák mögött elkecsereedett harcok voltak az angol és az amerikai érdekeltségek között. Anglia úgy próbálta kárpótolni magát, hogy a petróleumma szinte egyenértékű kaucsuktermelésre tette rá a kezét. Kaucsukból készülnek ugyanis az autókerek és a repülőgépek gumikerekei. A különböző csoportok tehát arra törekedtek, hogy a háború esetére mennél nagyobb készleteket biztosítsanak a maguk számára petróleumból és kaucsukból. Ezért folyt a harc Mexikóban is a két ország szász világhatalom között. Emlékezzünk csak rá, hogy néhány évvel ezelőtt ugynevezett katolikus forradalom tört ki a hivatalos kormányzat ellen. Az állítólagos ok erre az volt, hogy a kormány egy régebbi törvény alapján sajátította az egyházi vagyonokat és választotta az egyházat az államtól. Mindez azonban csak ürügy volt. Mexikói petróleum-mezőkre az akkor köztársasági kormányzat jóvoltából amerikai érdekeltségek tették rá a kezüket. Angliát kiemmiszték, a britek tehát gondjuk volt rá, hogy a világháború előtt rendezzenek az asztal

ősi országában. Több, mint negyedmillió ember pusztult el a forrongások során. Sokakat bebörtönöztek és rengeteg gazdasági érték ment veszendőbe azért, mert az amerikai petroleummágnások kijátszották az angolokat.

5.

Csak a közelmúltban sikerült békét létesíteni Bolivia és Paraguay délaméri-
kai államok között. Hosszu éveken át
folyt ugyanis az elkeseredett harc a
két állam között az úgynevezett Gran
Chaco birtoklásáért. Ez a terület ugyan
is semleges földként a két állam között
nyulik el és mintegy 100—150 ezer
négyzetkilométernyi kiterjedésű. Termé-
ketlenül, vízben szegény, jórészt siva-
tagos föld. Igen ám, de egy nagy kin-
csé van: **petróleuma**, amelyért az an-
golk és amerikaiak egyformán ver-
sengtek. Az Egyesült Államok Bolivia
pártjára állottak, Anglia viszont a pa-
raguaiakat támogatta. Ócska fegyve-
reket és selejtes muhióit szállítottak a
két államnak és váltig biztattatták
azokat, hogy ne hagyják a Gran Cha-
cot. Ezer és ezer ember pusztult el itt
is mindkét részen, mert a brit és ame-
rikai petróleumtrösztök nem tudtak
megegyezni egymással. Ugyanígy esz-
tendőnkön át meg-megismétlődő polgár-
háborúk zajlottak le a középamerikai
Nicaraguában és a délamériakai Colum-
biában és Venezuelában is. E harcok
mögött is a petróleumtrösztök keze rán-
gatta a drótot. Nagybritánia és az Unió
kormánya süketen és vakon sódróttak
az események áradatában. Nem látták
meg, hogy míg egymás ellen fenéked-
nek, addig zsákmányra éhes fiatal erők
lesik-várják az alkalmat, hogy kifor-
gassák az angolokat és az amerikaia-
kat birtokállományaikból. Valóságos
tragikomédia példának okáért az az
eset, ahogy Henry Deterding, a Royal-
Dutch petróleum-konzern elnöke éve-
ken át hallatlan anyagi és egyéb áldo-
zatokat is hozott, hogy megszerezhes-
se az orosz petróleumforrásokat. A bol-
sevizmus kitöréséig, illetve pontosan
1921-ig a bakui és egyéb orosz petró-
leummezők Deterding vállalatának ér-
dekeltségéhez tartoztak.

4. A kommun azonban visszavonva az angolok koncesszióit, kisajátította a petróleumtelepeket is. Deterding előbb vesztegetéssel próbálkozott. Orosz földön azonban sikertelen maradt minden igyekezte. Ekkor ellenforradalmi tábornokokat pénzelt abban a reményben, hogy megdöntve a bolsevizmust, megint visszaszeresheti a milliárdokat érő petróleummezőket. Tudjuk azonban, hogy ez irányú kísérletei is meddőek maradtak. A vörös hadsereg egymásután letörte az ellenforradalmi tábornokok csapatait Koltsag, Judenics, Denikin, Petljura és mások részben seregekkel együtt elvesztek, részben külföldre voltak kénytelenek menekülni. Az 1923-as év során azután Deterding Németországban felismerte azt a ferfiut, aki esetleg kikaparhatná a számára — az orosz petróleumforrásokat. Mindenkit megelőzve, az angol petróleumfejedelem felismerte a hitleri program jelentőségét és Hitler agitációs és szervezőképességét. Miután a weimari köztársaság demokratikus vezetői semmiféle ígéretre és biztatásra nem voltak hajlandók szakítani Szovjetországgal, Deterding Hitler mozgalmát kezdte pénzelni azzal a céllal, hogy ha hatalomra kerülnek, háborút kezdenek a Szovjet ellen. Angol források szerint sok-sok millió aranymárkát áldozott erre a célra a Royal Dutch teljha talmu vezére. Számításai azonban itt is csődöt mondtak. Hitler hatalomra került ugyan, de a körülmények ugy hozták magukkal, hogy az amerikaiak — egyrészt a petróleumkoncessziók fejében, másrészt a mindinkább előretörő japánok ellenében — távolkeleti érdekeltségeik védelmére — megegyeztek Szovjetországgal. Ime, így dolgozott egymás ellen a két angolszász hatalom, amíg végül is a körükre égett a gyertyalángja. Ez a sikertelenség

okozta később Deterding bukását.

4. A Tokióig megnyúlt Berlin—Róma tengely vezéreinek aránylag könnyű volt a dolguk az ugynevezett demokrátiák, nagyhatalmakkal szemben. Ők összefogva, egymást kölcsönösen informálva s támogatva, egységes haditerv alapján léptek fel hol Európában, hol a Közelkelefen, hol a távoli Ázsiában. Franciaország — amelyet néhány esztendő óta katonai egyezmény kapcsolt a szovjethez, eleinte nyugodtan figyelhetett az eseményeket. Az érthetetlennek látszó angol diplomáciai műveletek azonban lassanként úgy befolyásolták a francia külpolitikai vonavezetést, hogy végül is kényre-kedvre kiszolgáltatta magát az angolok vélt, vagy tényleges érdekeinek. Ez a magyarázata, hogy miért nem lépett fel erősebben a francia kormány a spanyol polgárháború esetében és miért engedte, hogy Franco tábornok német, de legkivált olasz támogatással fokról-fokra hatalomra kerüljön. Anglia úgy gondolta: elég, ha megegyezik Francoval a spanyolországi réz, vas, cin és higanybányák tekintetében. Az események azt bizonyították, hogy mindez még sem volt elég. Itáliának sztratégiai szempontokból, Németországnak a higanynak, cink és rézbányák okáért rendkívül fontos volt, hogy spanyol földön is megvethessék a lábukat. Petróleumot azonban Spanyolországban nem kaphattak. Ezért akarja most a Harmadik Birodalom újra megvalósítani a „Drang nach Osten” már-már elfelejtett tervét. Európában három állam rendelkezik több-kevesebb petróleummal: Szovjetország, Románia és bizonyos mértékben Lengyelország. Az a nagyhatalom, amelyik megvetheti a lábát a Fekete tenger északi medencéjében, könnyű szerrel megközelítheti az orosz kézben levő bakui petróleummedencét. Addig is azonban a lengyel és a román petróleumot is igénybe veheti. A német hadsereg ugyiszólván teljesen motorizálva van. Akármilyen erős és hatalmas ez a hadsereg, petróleum nélkül keveset ér. A többek között ez magyarázza meg, miért igyekezett a Harmadik Birodalom ennél kedvezőbb gazdasági egyezményt kötni Romániával és igyekszik Lengyelországgal is

8.

Az angolok azonban tudják, hogy ez csak az első lépés a további cél felé. A tulajdonképpeni cél elsősorban Bagdad. Innen már csak egy ugrásnyira van a mozsuli petróleummedence, amelyet a világháború során ragadtak el az angolok a törököktől. De Bagdadtól viszonylag nincs messze már a Perzsa öböl sem, ahol pedig az angol világbirodalom legdusabb petróleumtelepei vannak. Nem csoda, hogy a közelmúltban — viszonylag későn — Nagybritánia végleg megegyezett az Északamerikai Egyesült Államokkal a közös védelem okáért. És most egyezséget készül kötni a szovjettal is, mert a német terv mind veszélyesebben kezdi fenyegetni nemcsak petróleumérdekleteiben, de a világbirodalma szempontjából is. Nem véletlen ugyanis az sem, hogy Németország Kelet-Európa felé való előtörésével egyidőben — Memel visszafoglalásával — észak-európai irányok felé is kinyújtotta a kezét. A térkép világosan megmutatja, hogy mi állhat a háttérben. A német előretörés az olló két szárához hasonlóan igyekszik Oroszország törzsébe behatolni. Memel, illetve Litvánia felől ugyanis északról és a Fekete tenger irányában délkeletről próbálkoznak megközelíteni a szovjet határait. Ezzel egyidőben Olaszország a Földközi tengeren a franciák állandó nyugtalanításával köt le nagyobb erőket, míg Japán a Távolkeleten zavarja az angol-francia-amerikai és orosz érdekségek köréit Japán Sachalin-sziget északi részére szeretné rátenni a kezét, mert ott dús petróleumforrások fölött rendelkezik a szovjet. A tengely-államok tisztában vannak azzal, amit az előbb idézett Henry Berenger szenátor mondott: „Akié a petróleum, azé lesz a hatalom a világon.“ Jobbról is, balról is ezért folyik most a nagy mérkőzés. Egyelőre diplomáciai eszközökkel de később talán — ha csak csoda nem történik — a fegyverek erejével.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, jelleg és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózzal jelleg és cím nélküli hirdetésekkel továbbíthatunk és csak választékkal ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszük fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszünk. Takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (V T 2019)

VILLANYONDOLÁST legújabb mód szerint, minden kellemetlen érzéstől mentesítve 150 lejűl 8 havi garancia mellett készítenk. Cal. Reg. Ferdinand 30. (4089)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan vesszünk. Casa Orologior, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (T2081)

100 lej előleggel heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat férfi és női cipőket dus választékban. Arco, Memorandulul 25. (T2055)

ÓCSKARUHAkat, télikabátokat veszünk, dus választékban eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 6. (4023)

ELADÓ félparcella. Str. Fabrica de Zahar 40. (4054)

POSTABELEGET, használt románt, külföldi, gyűjteményeket legelőnyösebben vásárolunk. Str. Fr. David 9. (4151)

ELADÓ Motilor uton egy házastelek. 520 négyzetméter és az Ilie Măcelar uccában egy építésre kiválóan alkalmas bekerített szép ház hely. Értekezni lehet a Motilor-ut 62. szám alatt ügyvédi irodában. (4161)

ELADÓ Békásban új ház, szoba, konyha, kamara, új istálló, 6 marhának csűr, ol, mind új 5700 nm. kerttel, ára 320.000 lej. Érdeklődni háztulajdonosnál, Calea Victoriei 93. (4056)

HASZNÁLT rádiók, ruhák, ékszerek, órák, fényképezőgépek, hangszerek stb. olcsón eladók részletfizetésre. Comiston, Str. Matei. (3137)

GYERMEKKOCSI rollós, kitűnő karban levő, eladó. Bernáth, Cal. Marechal Foch 59. szám. (4182)

EGY jókarban levő mély gyermekkocsi és egy ketrec eladó. Str. Stroescu 2. Izsák. (4174)

ELADÓK Mărzescu környékén családi ok miatt 1000 négyzetméter gyümölcsös-kerttel 1 szoba, konyha téglából 160 ezer lej. Mărzescu környékén ház hely 416 nm. 45.000 lej. 500 nm. 60 ezer lej. Donát ut végén 3 hold szántóföld 50.000 lej. Str. Regalá végén 1000 nm. gyümölcsös 80 ezer lej. Andrei Muresan környékén 12.000 nm. villahely 100 ezer lej. Grigorescu környékén villahely betegség miatt 15 ezer lej. Andrei Muresan uccában villahely 500 nm. 150 ezer lej. Parcellák építkezésre, kertek, gazdaságnak alkalmas helyek nagyon előnyös árban Biroul Increderea, Piața Unirii 18., Telefon 23-32. (4187)

HASZNÁLT ruhákat jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grósznál, Str. Memorandulul 4. (4196)

SÜRGŐSEN eladó Artelor környékén téglaház 1 szoba, mellékhelyiségekkel 110 ezer lej. 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, gyümölcsös-kerttel 130 ezer lej. Regele Carol II. várnál masszív épület 2 szoba, konyha, gyümölcsös-kerttel 180 ezer lej. Központban téglaház 2-szer 1 szoba, konyha és egy szoba 180 ezer lejért havi jövedelme 2000 lej. Grigorescu környékén új épület 2 szoba, konyha, kert és istálló 200 ezer lej. Andrei Muresan környékén masszív téglaház 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel 260 ezer lej. melyből 130 ezer lej bankadósság. Házak 50 ezer lejűl 5 millió lejig Biroul Increderea, P. Unirii 18., Telefon 23-32. (4188)

DIÓBÉL nagyban és kicsinyben legelőnyösebben beszerezhető. Str. N. Iorga 17. tü szerződésben. (4214)

HÁROMNEGYED holdas kert Donat-uton tenispályával szamos partján 200 ezer lejért eladó. Villaeépítésre is alkalmas. Dr. Ligethy, Reg. Ferdinand 40. (T2076)

ELADÓ modern gyermek mély koci és sportkoci. Érd.: Dna. dr. Poppernél, Str. Moldovei 4-a. (4216)

ELADÓ nagyon szép új ebédő, különböző butorok, konyhaberendezés, jégkészítő. Lakás átadó. Cím a kiadóban. (4200)

MODERN és topolyaházok, konyhaberendezések, külön butorok, szőnyeg eladók. P. M. Viteazul 34. asztalosnál. (3981)

MINDENFÉLE butorok, hálósobák, szék, rény, ágyak olcsón eladók. Cal. Dacebal 3. (3999)

ELADÓ új ház front 30 m. 4 szoba, konyha, speiz, új nyári konyha, kamra, mellékhelyiségek jömenetelű gyárhelyiséggel, gyár 32 hossza terület 800 négyzetméter, új kerítéssel. Került 700.000 lejbe, most 550.000 ritka alkalmi vétel. Érdeklődni: Str. Traian 15, ajtó 2., délután 2-4 Szabónál. (3984)

ÁCSOK, TELEKTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE. Olcsó száraz sásfák. **ASZ-TALOSOK FIGYELMÉBE.** Raktárban levő I-a. száraz, göcsmentes puha, tölgydeszka olcsó árban. **MINDENFÉLE TŰZIFA** jutányos árban kaphatók: „S. A. TRANSILVANEANA” PERIS telepén Str. Gării 19-a. Telefon: 26-93. (3487)

HALÁLESÉ miatt jól jövedelmező butoraktár átadó, olcsó butorok, eladók. Cal. Victoriei 25. (3661)

VESZÉK 3-4 szobás komfortos villát jutányos áron. Ajánlatot háztulajdonoshoz Cal. Victoriei 93. (4057)

SZENZÁCIÓSAN olcsó parcellák. Str. Regalá közepén. Botanikus kert mellett 500 m 110 ezer lejért eladók. Készpénz kell 80.000. Universal, Str. Reg. Maria 20. (4077)

URI és hölgyszobát központban eladó, vagy ahhoz társat keresek kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődni lehet. Klopót Andornál, Str. Memorandulul 10. IV. emelet. (V4136)

KIFOGÁSTALAN üzemekepes gyapjufésülőgép 28.000 lejért a posztványoló 16 ezer lejért sürgősen eladó. Titan, Câmpia-Turzii. (V 4097)

MODERN dióhálók, kombináltak, konyhaberendezések és festetlen kombinált-székény sürgősen eladók. Cal. Reg. Carol 34. Nemes. (4152)

GYERMEK sportkoci, modern eladó. Cluj, Str. Rădulescu 13. (4234)

JÓFORGALMU kényeztetett belvárosban családi okok miatt eladó. Cím: Str. I. Maniu 8. (4231)

MODERN gyermekkoci, majdnem új eladó. Str. Ep. Ivan 28. (4223)

ELADÓ ház 2 szoba, konyha és üzlethelyiség, betonpince, víz bent, Ért.: C. M. Foch 87. (4170)

FONOTT korsók, demizsonok olcsón kaphatók. Vitro üvegüzlet. P. Unirii 8. (4168)

MINDENFÉLE butorokat nagy választékban veszünk és eladók. Bizományt, be-raktározást vállalok. Str. Gen. Poetas 15. (4096)

ALLÁST KAPHAT

HÁZVEZETŐNŐNEK keresünk egyedül álló idősebb orvos mellé középkorú, intelligens jömegjelenésű urinőt. Cím a kiadóban. (4162)

MEGBIZHATÓ kifutófiu felvétetik. Atlantica, Cal. Reg. Ferdinand 1. (4210)

HÖLGYFODRÁSZ segédnőt, tanulókat és gyakornokokat felvesznek. Reg. Ferdinand 87. fodrászüzlet. (4090)

TANULÓ leányt fizetéssel felvesznek kö-tő szakmába. Kötődeben érdeklődni, P. Carolina 4. (4074)

BEJÁRÓNÓT keresek délelőttre. Grama, Rudeanu 40. (4233)

SZAPPANFŐZŐT keresek, kinek főzött-uti szappanok gyártásában nagy gyakorlat van. Ajánlatot fizetési igény és családi állapot megjelölését „Állandó bizto-sított állás” jelíggel. (4224)

MEGBIZHATÓ jó szakácsnőt keresek vidékre. Báro Majthényi Istvánné, Sil-vasul de Câmpie. p. u. Sănpetru, jud. Cluj. (4172)

KÜLÖNFÉLEK

TANITVÁNYKÉPZÉS kozmetika „Boté” Hamburg, Cal. Regele Ferdinand 34., II. Telefon: 20-11. (4010)

ELSŐRENDŰ közszükségleti cikkek hely-beni eladására ügynököket keresünk. Cím a kiadóban. (4117)

KIVÁNDORLÓ! Elcsereimén Argen-tinában lévő értéket itteni ingatlan, vagy értékkel. „Megegyezés” jelíggel a kiadóba. (4183)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Pop Iulian 6. (4176)

KIADÓ 2 szoba, konyha lakás kertés udvarban. Str. Fântânele 53. (4036)

KIADÓ május 1-ére 2 szoba, konyha, komfortos lakás. Str. Măiorescu 28. Érte-kezni Str. Sincal 15. (4046)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszobahasználattal, esetleg teljes el-látással április elsejére központi fűtőn kiadó. Cím a kiadóban. (4154)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba kiadó. Eset-leg üriember lakótársat keresek. Str. Vladi-mirescu 3. (4155)

NÉGYSZOBÁS összkomfortos lakás ki-tűnő karban kiadó május 1-ére. Str. Ber-de 3. szám. (4009)

NAGYON szép 3 szobás, komfortos la-kás külön udvarban, belvárosban minden járulékkal havi 3500-ért kiadó május el-sejére. Cím a kiadóban. (4021)

30 ÉV óta fennálló fűszerüzlet berende-zéssel 1200 lej havi bérért azonnalra ki-adó. Cluj, Str. Mărăsesti 50. (4192)

MODERN egy szoba, előszoba, fürdőszo-bás garzonlakás május tizenötére kiadó. Str. Memorandulul 9. (4175)

KIADÓ szoba butorozva vagy üresen, olcsó áron. Str. Rădulescu 23. szám. Lun-gunál. (4165)

AZONNAL kiadó egy különbejáratu, uc-cai földszinti üres szoba. Str. Cons. Națio-nal 10. Információk: P. Cuza Vodă 7. em. (4178)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba tisztviselőnek kiadó. Str. Sincal 19. (4206)

KÉT napos szoba, konyha kiadó. Str. Garibaldi 13. (4211)

KETTŐ szoba, konyha, speiz és egy szo-ba, konyha elsőemelti uccai világos la-kás kiadó. Str. Jorga 4. Dr. Krausz. (4065)

4 ÉS 3 szobás komfortos lakások kiadók május 1-re. Str. Dorobantilor 36. (3665)

AZONNAL kiadó emeleti 2 üres szoba. Avram Iancu 5. Értekezni a házfelügyelő-nél. (T2060)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba ki-adó. P. Carolina 4. (4075)

KERTES villában parkettes szoba, kony-ha, elő-, fürdőszoba kiadó. Str. Bădescu 9. szám. (4107)

NAGY szoba, konyha, speiz, vízzel, vil-lannyal olcsón kiadó. Str. Horea 6. (4083)

KIADÓ 2 szobás lakás teljes komfort-tal. Str. Pietroasi 5. (4086)

HÁROM szoba, konyha, fürdőszobás mo-dern, napos lakás kiadó. Str. Cosbuc 3. (4091)

KIADÓ modern garzonlakás, teljes kom-forttal. Str. Pietroasi 5. (4085)

GYÁRHÉLYISÉG, raktár és borpince iparállomással kiadó. Str. Anton Pam 6. (4157)

KIADÓ 4 és 3 szobás komfortos lakás, 1 nagy uccai szoba, Str. N. Iorga 21. (T2052)

KIADÓK május 1-ére egy és két szoba, konyha lakások. Str. Regalá 1. (T 2068)

EGY szobás uccai komfortos lakás ki-adó. Megtekinthető 12-1. Str. Memorandulul 12. I. em. (4232)

KIADÓ szoba, konyha, előszoba, éle-s-kamra, stb. Gruiban. Érd.: Str. Fericirei 14. (4230)

BUTOROZOTT szoba főzőkemencével kiadó. Str. Masaryk 19. jobbra. (4226)

KIADÓ májusra szoba, konyha, fürdő-szoba, komfortos lakás belvárosban. Ért.: Neumann-nál. Str. Reg. Maria 4. (4222)

HÁROM vagy négyszobás lakás május 1-re kiadó. Str. Elisabeta 32. (4212)

KÉT szoba, konyha, veranda, mellék-helyiségekkel napos oldalon kiadó május 1-re. Str. Preotul Munteanu 6. Sultz kerté-szet végében. (4208)

VASUT közelében kiadó nagy szoba, konyha, speiz május 1-re. Str. Fierului 14. (4167)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, előszobával, fürdőszoba használatával kiadó azonnalra. Str. Baron L. Pop 1. (4038)

KIADÓ tiszta szoba, konyha, speiz. Str. Subdeal 12. (4101)

KIADÓ szoba, konyha, speiz. Ugyanott szoba, speiz, stb. Str. Subdeal 8. (4102)

ÜZLETHELYISÉG a P. Unirii május 1-ére kiadó. Berendezés eladó. Cím a ki-adóhivatalban. (4169)

KIADÓ szoba, konyha, speiz, elő. Str. G. Tamas 6. (4179)

LAKÁST KERES

BELVÁROSBAN keresek 3 szoba, hallos összkomfortos lakást. Kertes lakás előny-ben. Cimeket: „Egy évre előre fizetek” jelíggel. (3996)

EGÉSZSÉGES 2 szoba konyha lakást keresek május 1-re. Cimeket: „Ármegjelöléssel” jelíggel. (T2075)

KERESÉK két szoba, hallos, vagy 3 szo-bás, komfortos napos lakást, lehetőleg bel-városban május 1-re. Cím: Grünfeld Ró-senberg, P. M. Viteazul 5. (4235)

Amikor a véletlen filmet rendez

(HOLLYWOOD.) A véletlen a leg-jobb filmrendező — olvassuk az ame-rikai újságokban, abból az érdekes esetről kifolyóan, ami Charles Boyer-rel történt.

A népszerű francia származású hollywoodi filmszínész legújabb film-jében van egy jelenet, amelynek Char-les Boyernak egy pezsgős üveget kell kibontania.

A film egyik legszebb, legromantiku-sabb jelenete a forgatókönyv szerint ez a pezsgőbontási jelenet. Charles Boyer szíve hölgység akarja megkínálni pezsgővel.

A kitűnő filmszínész természetesen nagyszerűen játszotta el a jelenetet és finom mozdulattal látott hozzá a pezsgős üveg felnyitásához, de szerencsét-lenségére a dugó a szemébe vágódott.

Fájdalmas meglepetésében Charles Boyer olyan különös arcot vágott, hogy a rendezők, akik körülállták, harsány nevetésben törtek ki. Látni a nagy sikert, a jelenetet forgató operatőr ezt is filmre vette. És amikor levittették a jelenetet, a rendező-vezérkar úgy döntött, hogy a rosszul sikerült pezsgő-bontásnak kell a filmben maradnia, nemcsak hogy nem kell megismételni a jelenetet, hanem benne kell hagyni azt a humoros mozdulatot is, amikor Charles Boyer a szeméhez kap.

A megváltozott jelenet következté-ben át kellett dolgozni a forgatóköny-vet is, mert hiszen a darab legfőbb és legromantikusabb jelenetéből humoros jelenetet csinált a véletlen.

— Negyvenszázalék az új cinnavótá. A nemzetközi cinnavótás elnöksége legutóbb Londonban tartott értekezlete során úgy döntött, hogy az 1939. év má-sodik negyedére 40 százalékra emeli a Standard cinnavótakontingenciát.

Ruháit ne féltse,

MERT
megbízható

CZINK-GYAR

TELEFON • VEGETISZTITASA
30-35. • ÉS RUHAFESTÉSE